

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Raamatupidaja“
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	keskharidusega õppija			
Õppevorm	mittestatsionaarne õpe			
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad	
1	Ettevõtluskeskkond ja ettevõtte rahandus	24	Irene Janter, Irina Malkus, Žanna Tsvetkova	
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad			
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane orienteerub majandusarvestuse erinevates valdkondades, rakendades finantssituatsioonides majandus-, finants- ja IT alaseid teadmisi ja oskusi.			
Teoreetiline töö	Praktiline töö	Praktika	Iseseisev töö	E-õpe
74 t	84 t	78 t	340 t	48 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>mõistab majandusarvestuse rolli organisatsiooni eesmärkide elluviimisel, lähtudes äri- ja kutse-eetika põhimõtetest ning arvestades kultuurilisi erinevusi</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 praktiline töö: 6 praktika: 26 iseseisev töö: 32 e-õpe: 6 kokku: 78</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab ettevõtluse olemust ja rolli ühiskonnas, ettevõtluse asutamise võimalusi, asutamise ning likvideerimisega seonduvat protsessi lähtudes kutse- ja ärieetika põhimõtetest; • selgitab sh praktilal majandusarvestuse rolli organisatsiooni eesmärkide elluviimisel lähtudes praktikaettevõtte ärimudelist; • selgitab majandustegevust mõjutavaid muudatusi arvestades organisatsioonikäitumise põhimõtteid; • määratleb meeskonnatööna ettevõtte tegevuses tekkivate eetiliste dilemmade ja/või probleemide põhjuseid ja pakub välja lahenduskäike; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organisatsioonikäitumine (1 EKAP+ praktika 1 EKAP) <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Organisatsioon kui avatud süsteem. 1.2. Meeskonnad ja koostöö. 1.3. Organisatsioonikultuur. Isiksus organisatsioonis. 1.4. Motivatsioon. 1.5. Suhtlemine organisatsioonis. 1.6 Organisatsiooni mikro- ja makrokeskkond. 1.7. Probleemi määratlemine ja lahenduse leidmine. 1.8. Muudatuste juhtimine. 2. Äri- ja kutse-eetika (1 EKAP) <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Ärieetika ajalugu, olemus ja tähtsus. Äri ja eetika mõisted, põhimõtted. 2.2. Väärtused, normid ja eetilised dilemmad. 2.3. Kutse-eetika, eetikakoodeksid. Kutse-eetika majandusarvestuse eri valdkondades. 2.4. Raamatupidaja kutse-eetika koodeks. 2.5. Organisatsiooni ühiskondlik ehk sotsiaalne vastutus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Loeng organisatsioonist kui avatud süsteemist ning äri- ja kutse-eetikast • Arutelu organisatsioonikultuurist ning äri- ja kutse-eetikast • Juhtumianalüüs • Rühmatööd 	Mitteeristav
<p>Hindamisülesanne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Test organisatsioonikäitumisest • Maatriksmudeli konkreetse organisatsiooni näitel koostamine rühmatööna • Juhtumianalüüs ettevõtte tegevuses tekkivate eetiliste dilemmade kohta 			<p>Hindamismeetod:</p> <p>Praktiline töö Test Juhtumi analüüs</p>	

- Raamatupidaja eetikakoodeks test

Lävend

ülesanded on esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kriteeriumitele vähemalt lävendi tasemel

Iseseisvad tööd

- Raamatupidaja kutse-eeetika põhimõtetega tutvumine
- Esse: ärietteiliste probleemide analüüsi võimalused ja lahendusteel raamatupidaja töös

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>mõistab majandusüksuse toimimist mikro- ja makrotasandil ning majanduse sektoritevahelisi seoseid ja koostööd</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 8 iseseisev töö: 52 e-õpe: 12 kokku: 78</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab tarbijakäitumise teooriaid ja arvutab iseseisvalt erinevatel turgudel tegutsevate ettevõtete optimaalset tootmismahutu; • selgitab üksikute majandusnähtuste seost majanduse kui tervikuga; • selgitab fiskaalpoliitikat ja loetleb selle instrumente ning kirjeldab riigieelarve koostamise printsiipe; 	<p>3. Majandusteooria</p> <p>3.1 Majanduslikud otsused. Tarbimine ja ostuotsus.</p> <p>3.2. Ressursid.</p> <p>3.3. Turg, nõudlus ja pakkumine, turutasakaal, nõudluse ja pakkumise elastsus. Turgude liigid ja struktuur.</p> <p>3.4. Tootmisprotsess. Püsi- ja muutuvkulud. Kasumilävi ehk tasuvuspunkt.</p> <p>3.5 Riigi roll majanduses.</p> <p>3.6 Maksusüsteemid.</p> <p>3.7 Monetaar- ja fiskaalpoliitika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Töölehed majanduslike otsuste kohta • Infootsing ja arutelu turu, nõudluse ja pakkumise ning eriliigiliste turgude kohta • Loeng maksusüsteemidest • Arutelu riigieelarve kujunemisest ja riigi rollist majanduses 	Mitteeristav
<p>Hindamisülesanne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Majandusteooria test • Praktiline: Töö- tarbijakäitumise analüüs 			<p>Hindamismeetod:</p> <p>Praktiline töö Test</p>	
Lävend				
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele				
Iseseisvad tööd				
<ul style="list-style-type: none"> • Testide lahendamine • Rühmatöö koostamine ja esitlemine 				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>seostab majandusnäitajaid ja majanduspoliitikaid ettevõtluskeskkonna ja majandusüksuse tegevusega</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 praktiline töö: 30</p>	<ul style="list-style-type: none"> • koostab meeskonnatööna ja esitleb ettevõtluskeskkonna mõju arvestava äriplaani turundus- ja finantsosa kasutades tabelarvutus- ja tekstitöötlustarkvara; • analüüsib sh praktilal majandusüksuse ettevõtluskeskkonda lähtudes ettevõtte eesmärkidest; 	<p>4. Ettevõtluse ja turunduse alused (sh äriõigus, võlaõigus, tööõigus)</p> <p>4.1. Ettevõtlus.</p> <p>4.2. Turundus ja müük.</p> <p>4.3. Äriõigus.</p> <p>4.4. Võlaõigus.</p> <p>4.5. Tööõigus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arutelu ettevõtluskeskkonna mõju Eesti ettevõtete tegevusele • Arutelu ettevõtlusvormidest, lähtudes äriseadustikust 	Mitteeristav

praktika: 52 iseseisev töö: 96 e-õpe: 20 kokku: 208	<ul style="list-style-type: none"> koostab praktikaaruande lähtuvalt kirjalike tööde koostamise juhendist ja praktikajuhendist; 	<ul style="list-style-type: none"> Küsitlusuuuringu ankeedi koostamine Praktiline töö -näidisriplaani koostamine Praktiline töö lepingu vormistamine võlaõigusseadusest lähtudes Juhtumianalüüsid (õigusaktide seosed ettevõtluse küsimustega)
Hindamisülesanne: <ul style="list-style-type: none"> Majanduskeskkonna analüüs (välised ja sisemised mõjud) Äriplaani koostamine (finants- ja turundusplaan) meeskonnatööna ja esitlemine Testid äriõiguse, võlaõiguse ja tööõiguse teemade kohta Praktiline töö- töölepingu sisuanalüüs Praktikaaruande koostamine lähtuvalt juhendist 		Hindamismeetod: Rühmatöö Praktiline töö Test Analüüs
Lävend		
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele		
Iseseisvad tööd		
<ul style="list-style-type: none"> Äriplaani koostamine meeskonnatööna ja esitlemine 		

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
rakendab majandusmatemaatilisi- ja statistilisi meetodeid rahandussituatsioonide lahendamisel ning analüüsimisel ja tulemuste tõlgendamisel Jaotus tundides: teoreetiline töö: 50 praktiline töö: 40 iseseisev töö: 160 e-õpe: 10 kokku: 260	<ul style="list-style-type: none"> kasutab graafilisi ja majandusmatemaatilisi meetodeid majandusmodelite kirjeldamisel; seostab matemaatilisi meetodeid majandusarvestusega; juhib oma pädevuse piires tähelepanu probleemidele ja pakub lahendusi; kasutab uurimistöös korrektset terminoloogiat ja sobivaid digivahendeid arvestades IT turvalisuse ja andmekaitse põhimõtteid; rakendab finants- ja juhtimisarvestuses sh praktilikal raha ajaväärtuse kontseptsiooni, kasutades tabelarvutustarkvara; selgitab ettevõtte kapitali vajadust, arvutab sh praktilikal kapitali kaalutud keskmist hinda; 	5. Eesti keel (1 EKAP) 5.1. Hea keelekasutus kui organisatsioonikultuuri üks osa. 5.2. Keeleabi võimalused. 5.3. Lühendite kasutamine. 5.4. Arvsõna või number. 5.5. Numbriseostamine tekstiga, ühikutega, sümbolitega, -ne ja -line- liitumine. 5.6. Numbrite paigutus tekstis, võltsimiskindlus. 5.7. Suurtäht institutsioonide ametlikes nimetustes, kaupade ja teenuste puhul. 5.8. Isikunimi dokumendis. 5.9. Ametlik kiri. 6. Digipädevused (IKT) 3 EKAP 6.1. Info haldamine (infootsing ja info talletamine ning säilitamine, arhiveerimine). 6.2. Suhtlemine digikeskkonnas ja koostöö digitehnoloogia toel. Netikett. Digitaalne identiteet. 6.3. Kontoritöö tarkvara kasutamine (Tekstitöötlus-, tabelarvutus- ja esitlustarkvara). 6.4 Sisuloome. Autoriõigused. Litsentsid. 6.5. IT turvalisus. Seadmete kaitse. Andmekaitse. Isikuandmete kaitse. Tervise	<ul style="list-style-type: none"> Harjutused tunnis: lühendite kasutamine tekstides, numbrite kasutamine tekstides, nende seosed ühikute ja sümbolitega, numbrite paigutus tekstis; ettevõtete nimetused ametlikus tekstis, kaupade ja teenuste nimetamine Praktilised tööd digikirjaoskuse ja kodanikuaktiivsuse süvendamiseks Praktilised rühmatööd kasutades digivahendeid ja pilvelahendusi Praktilised ülesanded 	Mitteeristav

		<p>kaitsmine. Keskonnakaitse.</p> <p>6.6. Probleemilahendus. Tehniliste probleemide lahendamine. Vajaduste väljaselgitamine ja digitehnoloogilised lahendused. Innovatsioon. Arenguvõimalused.</p> <p>7. Majandusmatemaatika ja –statistika 4 EKAP</p> <p>7.1. Protsentiarvutus majanduses (protsentiarvutuse põhitõed, intressid).</p> <p>7.2. Matemaatiliste mudelite koostamine ja lahendamine elulistes situatsioonides (Lineaarvõrrandisüsteemid, funktsioonid, optimeerimisülesanded).</p> <p>7.3. Bilansilised seosed (finantsaruannetes muutujate vahelised seosed).</p> <p>7.4. Sagedustabelite koostamine, diagrammide loomine.</p> <p>7.5. Statistilised arvukarakteristikud: keskmised, variatsiooninäitajad.</p> <p>7.6. Lineaarne korrelatsioon, regressioonivõrrand.</p> <p>7.7. Alternatiivtunnus, tema statistilised näitajad.</p> <p>7.8. Aegrea analüüs.</p> <p>7.9. Indeksteooria.</p> <p>8. Ettevõtte rahandus (2 EKAP)</p> <p>8.1. Finantsvahendus. Raha olemus ja funktsioonid. Inflatsioon. Pangandus ja finantsüsteem.</p> <p>8.2. Kapitali vajadus ja struktuur. Raha ajaväärtuse kontseptsioon. Laenud. Tasuvusaeg.</p>	<p>teksti- ja tabelitöötluses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loeng isikuandmete kaitse ja andmeturvetemal • Ettekanne: organisatsiooni andmete kaitsmine ja turvalised andme- ja infovahetuse võimalused; koostöö Internetis erinevate koostöövahendite kasutades • Loeng ülevaade majanduses kasutatavatest statistilistest ja majandusmatemaatilistest meetoditest • Arutelu seostest majandusmatemaatika ja majandusarvestuse vahel • Finantsmatemaatika ülesanded • Praktiline töö: andmetöötlus, andmeanalüüs ja tulemuste tõlgendamine kasutades tabelarvutustarkvara • Uuringumetoodikate demonstratsioon • Õppekäik finantsasutusse • Loeng finantsvahendusest ja raha ajaväärtusest • Arutelu kapitali kaasamise võimalustest • Praktilised ülesanded: rahaühiku ja annuiteedi tuleviku – ja nüüdisväärtuse arvutamine • Praktilised ülesanded: erinevate kapitali struktuuri moodustavate komponentide hinna arvutamine 	
--	--	--	---	--

Hindamisülesanne:

Hindamismeetod:

<ul style="list-style-type: none"> • Test IT turvalisusest ja andmekaitsest • Praktiline töö: etteantud parameetrite alusel tabel- ja tekstitöötluste tööülesande lahendamine • Ettekanne MS Power Pointis koostamine • Ideekaart seosed majandusmatemaatika ja majandusarvestuse vahel • Statistiline uuring vabalt valitud valdkonnas • Praktilised tööd: raha ajaväärtusekontseptsiooni rakendamine • Praktiline töö: kapitali kaalutud keskmise hinna arvutamine 	Praktiline töö Test Uurimustöö Ettekanne/esitlus
Lävend	
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele	
Iseseisvad tööd	
<ul style="list-style-type: none"> • Praktiliste ülesannete lahendamine • Uuringu läbiviimine ja tulemuste esitlemine 	

Hindamiskriteeriumid	Moodul loetakse arvestatuks, kui õpilane: <ol style="list-style-type: none"> 1. kirjeldab ettevõtluse olemust ja rolli ühiskonnas, ettevõtluse asutamise võimalusi, asutamise ning likvideerimisega seonduvat protsessi lähtudes kutse- ja ärietika põhimõtetest; 2. selgitab sh praktilal majandusarvestuse rolli organisatsiooni eesmärkide elluviimisel lähtudes praktikaettevõtte ärimudelid; 3. selgitab majandustegevust mõjutavaid muutusi arvestades organisatsioonikäitumise põhimõtteid; 4. määratleb meeskonnatööna ettevõtte tegevuses tekkivate eetiliste dilemmade ja/ või probleemide põhjuseid ja pakub välja lahenduskäike; 5. selgitab tarbijakäitumise teooriaid ja arvutab iseseisvalt erinevatel turgudel tegutsevate ettevõtete optimaalset tootmismahutu; 6. selgitab üksikute majandusnähtuste seost majanduse kui tervikuga; 7. selgitab fiskaalpoliitikat ja loetleb selle instrumente ning kirjeldab riigieelarve koostamise printsiipe; 8. koostab meeskonnatööna ja esitleb ettevõtluskeskkonna mõju arvestava äriplaani turundus- ja finantsosa kasutades tabelarvutus- ja tekstitöötlustarkvara; 9. analüüsib sh praktilal majandusüksuse ettevõtluskeskkonda lähtudes ettevõtte eesmärkidest; 10. kasutab graafilisi ja majandusmatemaatilisi meetodeid majandusmodelite kirjeldamisel; 11. seostab matemaatilisi meetodeid majandusarvestusega; 12. juhib oma pädevuse piires tähelepanu probleemidele ja pakub lahendusi; 13. kasutab uurimistöös korrektset terminoloogiat ja sobivaid digivahendeid arvestades IT turvalisuse ja andmekaitse põhimõtteid; 14. rakendab finants- ja juhtimisarvestuses sh praktilal raha ajaväärtuse kontseptsiooni, kasutades tabelarvutustarkvara; 15. selgitab ettevõtte kapitali vajadust, arvutab sh praktilal kapitali kaalutud keskmist hinda; 16. koostab ja vormistab praktikaaruande vastavalt praktikajuhendile ja kirjalike tööde juhendile.
Hindamine	Mitteeristav
Lävend	
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele	
Iseseisev töö	Iseseisvad tööd: <ol style="list-style-type: none"> 1. Testide lahendamine 2. Äriplaani koostamine meeskonnatööna ja esitlemine 3. Raamatupidaja kutse-eeetika põhimõtetega tutvumine 4. Esse: ärietiliste probleemide analüüsi võimalused ja lahendusteed raamatupidaja töös 5. Rühmatöö koostamine ja esitlemine

	6. Praktiliste ülesannete lahendamine 7. Uuringu läbiviimine ja tulemuste esitlemine 8. Praktikaaruande koostamine lähtuvalt praktikajuhendist ning kirjalike tööde koostamise juhendist
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt ja kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on omandanud kõik õpiväljundid lävendi tasemel. Sooritatud on järgmised tööd teemadel: testid organisatsioonikäitumisest (3), majandusteooriast (1), IT turvalisusest ja andmekaitsest (läbiv kompetents); juhtumianalüüs ettevõtte tegevuses tekkivate eetiliste dilemmade kohta (4,12); tarbijakäitumise analüüs (5); majanduskeskkonna analüüs (6,7,9), äriplaan (8); ideekaart seosed majandusmatemaatika ja majandusarvestuse vahel (11); statistilise uuring vabalt valitud valdkonnas (10,13); õppekäigu raport ja praktilised tööd raha ajaväärtuse-kontseptsiooni rakendamise (14) ja kapitali kaalutud keskmise hinna arvutamine (15), praktikaaruanne koos esitlusega (2,16).
Mooduli hindamine	mitmeeristav hindamine
Õppematerjalid	e-õppe materjalid (Moodle kursustele registreerunutele) 1. Arrak, A. jt. Majanduse ABC. 3. trükk. Tartu: Audentes, Avatar, 2002. 2. Eamets, R., Kaasa, A., Kaldaru, H., Parts, E., Trasberg, V. Sissejuhatus majandusteooriasse. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2005 3. Kerem, K., Randveer, M. Mikro- ja makroökoonoomika põhikursus. 5. trükk. Tallinn: Külim, 2007 (või varasemad). 4. Ranveer, M. Mikroökoonoomika ülesannete ja harjutuste kogu. 3. trükk. Tallinn: Külim, 2006. 5. Tanning, L., Tanning, T. Rahvusvaheline majandus, I ja II. Põhialused ja probleemid. Globaliseerumine. Maailma majanduskriis. Tallinn, 2009. 6. Eesti Panga, Eesti Statistikaameti jt asutuste veebilehed, andmebaasid ning trükised. 7. Ideest eduka ettevõteteni. Õppematerjal. Tallinn: SA Innove, 2008. http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Ettevotlusope/Ideest%20eduka%20ettevotteni.pdf 8. Randma, T., Raiend, E., Rohelaan, R. jt (2007) Ettevotluse alused. SA Innove http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Ettevotlusope/Ettevotluse%20alused%20opilasele.pdf 9. Zeiger, Peedu (2013). Vajalikke teadmisi ettevotlusest. E-opik. TLU http://ettevotlusope.weebly.com/ 10. Jaansoo, A. (2012) Turunduse alused. I: baasteooria, juhtumikirjelduste ja ulesannete kogu. SA Innove . http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Oppe-%20ja%20juhendamaterjalid/Turundus%20I.pdf 11. Magi, J. Ettevotluse ja ariplaani koostamise alused (2011). http://www.e-ope.ee/_download/euni_repository/file/2168/Ettev6tlus_2011%20-tekst.pdf 12. Varandi, M., Teder, J. (2008). Õppematerjal: Mis toimub ettevõttes? Ettevõtte hindamine ja arendamine. http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Ettev%C3%B5tlus%C3%B5pe/Mis%20toimub%20ettev%C3%B5ttes_Ettev%C3%B5tte%20hindamine%20ja%20arendamine.pdf 13. Madis Kallion, Ettevõtja ja õigus:äritegevuse õiguslik keskkond, Kivnurme MTÜ ,2013 14. Äripäeva Käsiraamat. Lepingud. Näidised ja kommentaarid. I ja II köide. 15. Brooks, I. (2008). Organisatsioonikäitumine : üksikisik, rühm ja organisatsioon. Tallinn: Tänapäev. 16. Tambur, M. Loengumaterjal: Organisatsioonikäitumine. http://e-pe.ee/_download/euni_repository/file/1882/Enesekontrolltest_MOODLE.zip/course_files/1.loeng_Merle_Tambur.pdf 17. Kreegimäe.K. (2013). Õpiobjekt: Juhid roolid. http://juhirollid.weebly.com/index.html 18. Meel, M. Sissejuhatus ärietiikasse. Tallinn: Külim, 2002. 19. EETIKA VEEB, Tartu Ülikool eetikakeskus http://www.eetika.ee/et/arieetika/ettevot 20. Eetikakoodeksite käsiraamat Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus. (2007). 21. Krumm, K., Ettevõtte rahandus, http://www.e-ope.ee/_download/euni_repository/file/1905/Sissejuhatus.pdf 22. Tandru, D. (2010). Õpiobjekt: Ärietiika. http://lvrkk.ee/kristiina/Diana_Tandru/etiika/index.html 23. Erelt, T. Eesti ortograafia. EKS 2005 24. keeleabi.eki.ee 25. Tekstidokumendi loomine Word 2010-2013 abil / Riina Reinumägi, Binari Pro OÜ 2015 26. Käsiraamat: Excel 2013-2016 tavakasutajale/ Riina Reinumägi, Binari Pro OÜ 2017 27. Esitluse loomine PowerPoint2007 abil / Riina Reinumägi, Tartu: Greif 2009 28. Andmekaitse inspeksiooni veebileht http://www.aki.ee/et/eraelu-kaitse/andmekaitse-ja-tehnoloogia 29. „See on turvaline IT!“ õppematerjal http://www.itl.ee/veebiturvalisus/ 30. Andmekaitse ja infoturbe seletussõnastik (AKIT-2011): inglise-eesti, Director meedia 2011 31. Afanasjev, J. Majandusmatemaatika elemendid. Avita, 2001 32. Reinumägi, R. Excel 2007-2010 valemid ja funktsioonid. Tartu 2012

33. Roomets, S. Statistika algkursus. Tallinn 2003
34. Aasma A., Kallam H., Levin A. Majandusmatemaatika alused. Tallinn: Ilo, 2005
35. Красс М., Чупрынов Б. Математика в экономике. Математические методы и модели. Москва: Финансы и статистика, 2007
36. Трофимова С. Общая теория статистики. Таллинн: Tallinna Majanduskool, 2005
37. Aarma, A., Vensel, V. (2005). Statistika teooria põhikursus . Tallinn: Külim.
38. Aarma, A., Lutsoja, K. (2005). Statistika praktikumide ülesanded. Tallinn: TTÜ Kirjastus.
39. Päeva, H. (2013). Õpiobjekt: Majandusmodelite lahendamine programmiga Solver. <http://ebssolver.weebly.com/>
40. Simon, V., Mištšenko, A. (2011). Optimaalse juhtimise lahenduse otsimine ettevõtte juhtimiseks. Teoreetilised alused. <http://solver1.wordpress.com/>
41. Simon, V., Mištšenko, A. (2011). Õpiobjekt: Optimaalse juhtimise lahenduse otsimine ettevõtte juhtimiseks. Tootmisprotsesside mudelid. <http://solver3.wordpress.com/>
42. Puusemp, P. Lineaaralgebra. Tallinn, Avita, 2008
43. Teearu, A, Krumm, E. Ettevõtte finantsjuhtimine, Pegasus, Tallinn 2008
44. Zirnask, V., Finantsturud, Tartu 2004
45. Roos, D., „Kuidas ja mispärast juhtida käibekapitali?“, Raamatupidamisudis nr 7.
46. Listra, E., Tammeraid, A., Teearu, A. (2001). Ülesandeid ettevõtte rahandusest ja finantsjuhtimisest. Tallinn: Kulim.
47. Ants Aasma, Jüri Kurvits, Maria Zeltser, Investeeringute matemaatika alused, Argo, 2015
48. E-raamat: Finantsaabis: Rahaasjade korraldamise käsiraamat, Finantsinspeksioon, NASDAQ OMX Tallinn AS, 2011

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Raamatupidaja“
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	keskharidusega õppija			
Õppevorm	mittestatsionaarne õpe			
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad	
2	Finantsarvestus	41	Irene Janter, Irina Malkus, Žanna Tsvetkova	
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad			
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime majandusüksuse majandussündmuste kajastamisega arvestusregistrites ning finantsaruannete koostamisega käsitsi ja majandustarkvara kasutades.			
Teoreetiline töö	Praktiline töö	Praktika	Iseseisev töö	E-õpe
108 t	134 t	494 t	292 t	38 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>korraldab majandusüksuse raamatupidamist lähtudes kehtivast seadusandlusest ja raamatupidamise sise-eeskirjast</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 12 praktiline töö: 20 iseseisev töö: 38 e-õpe: 8 kokku: 78</p>	<ul style="list-style-type: none"> koostab raamatupidamise lihtsustatud sise-eeskirja lähtudes Eesti finantsaruandluse standardist; vormistab ja säilitab raamatupidamisdokumente vastavalt seadustele ja muudele normatiivaktidele; 	<p>1. Raamatupidamise korraldamine (3 EKAP)</p> <p>1.1. Raamatupidamist reguleerivad õigus- ja normatiivaktid sh raamatupidamise sise-eeskirja, äriseadustik, raamatupidamise seadus, töölepinguseadus. Eesti finantsaruandluse standard.</p> <p>1.2. Raamatupidamise alused. Raamatupidamisdokumendid. Nende süstematiseerimine ja arhiveerimine. Arvestusmeetodite erisused.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Infootsing õigusaktidest Loeng raamatupidamist reguleerivatest õigus- ja normatiivaktidest Meeskonnatööna näidissise-eeskirja koostamine Juhtumianalüüs: Kahe sise-eeskirja võrdlus ning analüüsi põhjal tehtud lühikokkuvõte Arutelu: Arvestusmeetodite erisused Praktilised tööd: raamatupidamisdokumentide vormistamine ja süstematiseerimine 	Mitteeristav
<p>Hindamisülesanne:</p> <ul style="list-style-type: none"> Test raamatupidamise alustest Praktiline töö: Raamatupidamisdokumentide vormistamine 			<p>Hindamismeetod:</p> <p>Praktiline töö Test</p>	

Lävend
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele
Iseseisvad tööd
<ul style="list-style-type: none"> • Raamatupidamise Toimkonna Juhendite lugemine • Testide lahendamine • Analüüs: Kahe sise-eeskirja võrdlus ning analüüsi põhjal tehtud lühikokkuvõte

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kajastab dokumentide alusel majandusüksuse lihtsamaid, igapäevase rutiinse äritegevuse käigus toimunud majandussündmusi Jaotus tundides: teoreetiline töö: 72 praktiline töö: 78 praktika: 390 iseseisev töö: 166 e-õpe: 22 kokku: 728	<ul style="list-style-type: none"> • kirjendab ja dokumenteerib lihtsamaid, igapäevase rutiinse äritegevuse käigus toimunud majandussündmusi; • süstematiseerib ja arhiveerib sh praktilal raamatupidamise dokumente, kasutades erialast sõnavara korrektses eesti ja inglise keeles; • kajastab sh praktilal lihtsamad majandussündmused arvestusregistrites rakendades finantsarvestuse meetodeid, erialast sõnavara ja kutse-eetikat; • analüüsib sh praktilal kajastatud lihtsamaid majandussündmusi ning teeb korrigeerimis- ja lõpetamiskanded, lähtudes õigus- ja normatiivaktidest ning kutse-eetikast; 	2. Majandussündmuste kajastamine (11 EKAP+ praktika 15 EKAP) 2.1 Finantsarvestuse põhimõtted ja –meetodid. Printsüübid. 2.2 Registrid. 2.3 Kanded. 3. Majandustarkvara rakendamine (2 EKAP) 3.1. Ettevõtetele sobilikku majandustarkvara ülevaade ja valiku kriteeriumid. Programmide võrdlus. 2.2. Vebipõhise tarkvara kasutamine. 2.3. Praktiline töö majandustarkvara abil (Merit Aktiva pilveversioon, Meri Palk ja 1C Raamatupidamine 8)	<ul style="list-style-type: none"> • Loeng finantsarvestuse põhimõtetest ja meetoditest • Praktiline töö: registrid • Praktilised tööd: kannete teostamine, dokumentide vormistamine • Rühmatööna situatsioonülesannete lahendamine 	Mitteeristav
Hindamisülesanne: <ul style="list-style-type: none"> • Kontrolltööd • Portfolio praktilisest tööst: raamatupidamisdokumentide vormistamine, süstematiseerimine, majandussündmuste kajastamine arvestusregistrites, korrigeerimis- ja lõpukannete tegemine, dokumentatsiooni arhiveerimine • Juhtumianalüüs majandustarkvara erinevate moodulitega omavahelise seostatusest • Kompleksülesande lahendamine 			Hindamismeetod: Praktiline töö Kontrolltöö Juhtumi analüüs	
Lävend				
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele				
Iseseisvad tööd				
<ul style="list-style-type: none"> • Praktiliste finantsarvestuse ülesannete lahendamine, portfolio vormistamine • Praktiliskaarude koostamine lähtuvalt kirjalike tööde koostamise juhendist ja praktikajuhendist 				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine

tunneb töötasustamise põhimõtteid lähtudes kehtivatest õigus- ja normatiivaktidest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 praktiline töö: 18 prakтика: 26 iseseisev töö: 26 kokku: 78	• arvestab sh praktikal töötasu, lähtudes kehtivatest õigus- ja normatiivaktidest	4. Töötasu arvestus (2 EKAP+prakтика 1 EKAP) 4.1 Töölepinguseadus 4.2 Keskmise töötasu tingimused ja kord 4.3 Töötasu ja keskmise töötasu arvutamine. Töötasu arvestuse erijuhud 4.4 Töövõimetushüvitis 4.5 Puhkusetasu liigid, puhkuseeraldis	• Interaktiivne loeng töötasu arvutamisest • Praktilised ülesanded töötasu, haigushüvitiste, puhkusetasu, lõpparve arvutamise ja maksmise kohta • Rühmatöö töökorraldusest, arutelud	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Portfoolio täiendamine: praktilistest ülesannetest ja rühmatööst		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio		
Lävend				
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele				
Iseseisvad tööd				
<ul style="list-style-type: none"> • Praktilised ülesanded töötasu lahendamine • Prakтикаaruande koostamine lähtuvalt kirjalike tööde koostamise juhendist ja praktikajuhendist 				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
koostab ja esitab lühendatud finantsaruandeid, lähtudes kehtivatest õigus- ja normatiivaktidest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 16 praktiline töö: 18 prakтика: 78 iseseisev töö: 62 e-õpe: 8 kokku: 182	• koostab sh praktikal raamatupidamise sise-eeskirja väikese ja keskmise suurusega majandusüksusele, kasutades erialast sõnavara korrektses eesti keeles • võrdleb koostatud aruannete ja kirjetevaheliste seoste vastavust sh praktikal kehtivate õigus- ja normatiivaktidega ning sõnastab korrektses eesti keeles võrdlustulemuse	5. Aruannete koostamine (2 EKAP + prakтика 3 EKAP) 5.1. Majandusaasta lõpetamisega seotud tegevused. 5.2. Finantsaruannete koostamine. 5.3. Aruannete ja kirjete vahelised seosed ja vastavus õigus- ja normatiivaktidega. 6. Erialane inglise keel (1 EKAP) 6.1. Erialane terminoloogia 6.2. Kirjalik eneseväljendus (finantsaruandluse koostamine ja ärikirjad) 6.3. Suuline eneseväljendus (finantsaruannete sisu selgitamine ja oma seisukohtade esitamine) 7. Sisekontrolli alused (1 EKAP) Baasteadmised sisekontrollist	• Ideekaart majandusaasta lõpetamisega seotud tegevustest • Interaktiivsed loengud finantsaruannete koostamisest • Praktiline töö: Majandussündmuste kajastamine ja aruannete koostamine majandustarkvaras • Erialase terminoloogia sõnastiku kasutamine • Praktiline töö: ärikirjade ja dokumentide koostamine näidise järgi eesti ja inglise keeles • Arutelu sisekontrolli põhimõtetest, juhtumianalüüs	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Kontrolltööd		Hindamismeetod: Praktiline töö		

<ul style="list-style-type: none"> • Praktiline töö: majandussündmuste kajastamine ja aruannete koostamine majandustarkvaras • Test sisekontrolli alustest • Praktiline töö: ärikirja koostamine eesti ja inglise keeles 	Kontrolltöö Test
Lävend	
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele	
Iseseisvad tööd	
<ul style="list-style-type: none"> • Praktiliste finantsarvestuse ülesannete lahendamine, portfoolio vormistamine • Praktikaaruande koostamine lähtuvalt kirjalike tööde koostamise juhendist ja praktikajuhendist 	

Hindamiskriteeriumid	<p>Moodul loetakse arvestatuks, kui õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. koostab raamatupidamise lihtsustatud sise-eeskirja lähtudes Eesti finantsaruandluse standardist; 2. vormistab ja säilitab raamatupidamisdokumente vastavalt seadustele ja muudele normatiivaktidele; 3. kirjendab ja dokumenteerib lihtsamaid, igapäevase rutiinse äritegevuse käigus toimunud majandussündmusi; 4. süstematiseerib ja arhiveerib sh praktikal raamatupidamise dokumente, kasutades erialast sõnavara korrektset eesti ja inglise keeles; 5. kajastab sh praktikal lihtsamad majandussündmused arvestusregistrites rakendades finantsarvestuse meetodeid, erialast sõnavara ja kutse-eeetikast; 6. analüüsib sh praktikal kajastatud lihtsamaid majandussündmusi ning teeb korrigeerimis- ja lõpetamiskanded, lähtudes õigus- ja normatiivaktidest ning kutse-eeetikast; 7. arvestab sh praktikal töötasu, lähtudes kehtivatest õigus- ja normatiivaktidest; 8. kogub ja süstematiseerib sh praktikal meeskonnatööna sh praktikal lühendatud finantsaruannete koostamiseks vajalikud andmed, lähtudes kehtivatest juhenditest; 9. koostab lühendatud raamatupidamise aastaaruandeid, võttes aluseks Eesti finantsaruandluse standardi; 10. selgitab sisekontrolli vajadust ja töömeetodeid arvestades majandusüksuse eripäradega; 11. selgitab finantsaruande sisu kasutades korrektset terminoloogiat eesti ja inglise keeles arvestades kultuurilisi ja keelelisi erinevusi; 12. koostab praktikaaruande lähtuvalt kirjalike tööde koostamise juhendist ja praktikajuhendist.
Hindamine	Mitteeristav
Lävend	
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele	
Iseseisev töö	<ol style="list-style-type: none"> 1. Raamatupidamise Toimkonna Juhendite lugemine 2. Testide lahendamine 3. Praktiliste finantsarvestuse ülesannete lahendamine, portfoolio vormistamine 4. Esitus rühmatööna (ühes rühmas 2-4 õpilast) : Erinevad majandustarkvarad, nende võrdlused (tarkvara omadused ja rakendamine) ja kokkuvõte ning teiste rühmatööde kommenteerimine 5. Analüüs: Kahe sise-eeskirja võrdlus ning analüüsi põhjal tehtud lühikokkuvõte 6. Praktikaaruande koostamine lähtuvalt kirjalike tööde koostamise juhendist ja praktikajuhendist
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt ja kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on omandanud kõik õpiväljundid lävendi tasemel. Sooritatud on järgmised tööd teemadel:</p> <p>Test raamatupidamise alustest (1), sisekontrolli alustest (10), praktilised tööd: raamatupidamisdokumentide vormistamine , süstematiseerimine (2,3,4), majandussündmuste kajastamine arvestusregistrites (5), korrigeerimis- ja lõpukannete tegemine, dokumentatsiooni arhiveerimine (6), töötasu arvestamine (7), aruannete koostamine (8,9), majandussündmuste kajastamine ja aruannete koostamine majandustarkvaras (5); ärikirja koostamine eesti- ja inglise keeles (11), praktika aruanne (12).</p>

Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	<p>e-õppe materjalid (Moodle kursustele registreerunutele)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lehte Alver, Jaan Alver. Finantsarvestus, Tallinn, Deebet, 2017 2. Nikitina-Kalamäe, M. Finantsarvestuse aluste ülesannete kogu. Tallinn: Deebet 2017 3. Tikk J. Finantsarvestus. Tallinn: 2016 4. Keskküla, J., Finants- ja maksuarvestus. Tallinn, 2020 5. Keskküla, J., Finants- ja maksuarvestuse töövihik I osa. Tallinn, 2020 6. Keskküla, J., Maksuarvestuse ülesannete kogu. Tallinn, 2018 7. Lepvalts, E. Raamatupidamise sise-eeskirjade koostamine. Tallinn: Pandekt 2013 8. Raamatupidamise seadus. Raamatupidamise Toimkonna Juhendid 9. Maksu- ja tolliamet www.emta.ee 10. Valdkonnaalased õigusaktid: <ol style="list-style-type: none"> a. Töölepinguseadus b. Pühade ja tähtpäevade seadus c. Tulumaksuseadus d. Sotsiaalmaksuseadus e. Ravikindlustuse seadus f. Kogumispensionide seadus g. Töötuskindlustuse seadus

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Raamatupidaja“
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	keskharidusega õppija			
Õppevorm	mittestatsionaarne õpe			
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad	
3	Maksuarvestus	12	Irene Janter, Irina Malkus, Žanna Tsvetkova	
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad			
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime maksude arvestamisega ja maksudeklaratsioonide koostamisega vastavalt õigusaktidele ja juhendmaterjalidele.			
Teoreetiline töö	Praktiline töö	Praktika	Iseseisev töö	E-õpe
44 t	48 t	52 t	144 t	24 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab Eesti maksusüsteemi ning maksumaksja õigusi ja kohustusi Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 iseseisev töö: 14 e-õpe: 6 kokku: 26	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab korrektses eesti keeles eesti maksusüsteemi ning maksumaksja õigusi ja kohustusi, lähtudes kehtivatest õigus- ja normatiivaktidest; 	1. Maksundus (1 EKAP). 1.1 Maksu definitsioon ja maksu tunnused .Maksuteooriad. 1.2 Maksusüsteem. Maksude liigid. Hea maksusüsteemi tunnused. Maksusüsteemi optimaalsus, maksude efektiivsuse ja õigluse mõõdud. Maksukoormus. 1.3 Maksukorralduse seaduse ulatus ja seotus teiste õigusaktidega. Maksukorralduse seaduse ülesehitus. 1.4 Maksuõigussuhe: olemus ja tekkimise alused. Suhte elemendid. Nõuded ja kohustused. Soodustuste andmise kord. Maksuvaidluste menetlemine. Sanktsioonid.	<ul style="list-style-type: none"> Loeng maksusüsteemist ja seda reguleerivatest õigusaktidest Arutelu Eesti maksusüsteemist Infootsing maksukorralduse seadusest Test maksukorraldusest 	Mitteeristav
Hindamisülesanne: <ul style="list-style-type: none"> Ideekaart Eesti maksusüsteemi kohta Juhtumianalüüs maksumaksja kohustuste ja õiguste kohta lähtudes õigus- ja normatiivaktidest 			Hindamismeetod: Ülesanne/harjutus Analüüs Probleemsituatsiooni lahendamine	
Lävend				
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele				
Iseseisvad tööd				
<ul style="list-style-type: none"> Õigusaktide lugemine, õppematerjalidega Maksu- ja Tolliameti kodulehel tutvumine 				

- Esitlus rühmatööna: ettekanne vabalt valitud aktuaalsel maksundusalasel teemal koostamine ja esitamine

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arvestab maksud ja maksed ning võrdleb nende vastavust õigusaktidega Jaotus tundides: teoreetiline töö: 38 praktiline töö: 48 praktika: 52 iseseisev töö: 130 e-õpe: 18 kokku: 286	<ul style="list-style-type: none"> • eristab sh praktilal ettevõtlusega seotud ja mitteseotud kulused ning maksustamise aspekte, lähtudes kehtivatest õigus- ja normatiivaktidest; • arvestab sh praktilal maksud ja maksed vastavalt kehtivatele seadustele; • täidab ja esitab sh praktilal maksudeklaratsioonid lähtudes vastavalt kehtivatele seadustele; 	2. Maksuarvestus (9 EKAP+ 2 EKAP praktika) 2.1 Ettevõtluse maksustamine. 2.2 Maksud ja maksed. 2.3 Maksudeklaratsioonide koostamine 2.3 Erialane inglise keel. Terminoloogia-maksude ja maksete nimetused.	<ul style="list-style-type: none"> • Ajatelg ettevõtluse maksustamisega seotud tähtaegade kohta • Arutelu kehtivatest maksudest ja maksetest • Arutelu ettevõtlusega seotud ja mitteseotud kulude ja maksustamise aspektide üle • Juhtumianalüüs maksude arvestamisest • Praktiline töö: maksudeklaratsiooni näidismuudatuste täitmine • Meeskonnatööna protsessiskeem maksudeklaratsioonide täitmiseks • Erialase sõnastiku loomine 	Mitteeristav
Hindamisülesanne: <ul style="list-style-type: none"> • Kompleksülesanne: maksude ja maksete arvutamisest ja deklaratsioonide koostamisest • Juhtumianalüüs: riigikohtu lahendi analüüs • Terminoloogia test inglise keeles 			Hindamismeetod: Praktiline töö Kontrolltöö Probleemsituatsiooni lahendamine	
Lävend				
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele				
Iseseisvad tööd				
<ul style="list-style-type: none"> • Õigusaktide lugemine, õppematerjalidega Maksu- ja Tolliameti kodulehel tutvumine. • Juhtumianalüüsi lahendamine • Enesekontrollitsete sooritamine ja kordamisküsimustele vastamine • Praktiliste tööde lõpetamine • Õpimapi süstematiseerimine ja vormistamine • Praktikaaruande koostamine lähtuvalt kirjalike tööde koostamise juhendist ja praktikajuhendist 				

Hindamiskriteeriumid

Moodul loetakse arvestatuks, kui õppija:

1. kirjeldab korrektses eesti keeles eesti maksusüsteemi ning maksumaksja õigusi ja kohustusi, lähtudes kehtivatest õigus- ja normatiivaktidest;
2. kasutab korrektset maksudealast terminoloogiat inglise keeles
3. eristab sh praktilal ettevõtlusega seotud ja mitteseotud kulused ning maksustamise aspekte, lähtudes kehtivatest õigus ja normatiivaktidest.

	<p>4. arvestab sh praktikal maksud ja maksed vastavalt kehtivatele seadustele;</p> <p>5. täidab ja esitab sh praktikal maksudeklaratsioonid lähtudes vastavalt kehtivatele seadustele</p> <p>6. Praktikaaruanne on koostatud vastavalt praktikajuhendile ja vormistatud kirjalike tööde juhendi kohaselt.</p>
Hindamine	Mitteeristav
Lävend	
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele	
Iseseisev töö	<p>1. Õigusaktide lugemine, õppematerjalidega Maksu- ja Tolliameti kodulehel tutvumine.</p> <p>2. Juhtumianalüüsi lahendamine.</p> <p>3. Esitlus rühmatööna: ettekanne vabalt valitud aktuaalsel maksundusalasel teemal koostamine ja esitamine.</p> <p>4. Enesekontrollitsete sooritamine ja kordamisküsimustele vastamine.</p> <p>5. Praktiliste tööde lõpetamine.</p> <p>6. Õpimapi süstematiseerimine ja vormistamine.</p> <p>7. Praktikaaruande koostamine lähtuvalt kirjalike tööde koostamise juhendist ja praktikajuhendist.</p>
Praktika	Majandusüksuse ja füüsilistele isikutele tehtavalt väljamaksetelt maksude ja maksete arvestamine, maksudeklaratsioonide täitmine vastavalt kehtivatele seadustele
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on aruteludes ja rühmatöös osalemine, erinevate praktiliste tööde, ülesannete etteantud mahus praktika sooritamine ning praktikaaruande koostamine ja esitlemine.</p> <p>Sooritatud on lävendi tasemel tööd teemadel: terminoloogia test (2), ideekaart Eesti maksusüsteemi kohta (1), juhtumianalüüs maksumaksja kohustuste ja õiguste kohta lähtudes õigus- ja normatiivaktidest(3), riigikohtu lahendi analüüs kompleksülesanne: maksude ja maksete arvutamisest ja deklaratsioonide koostamisest(4, 5), praktikaaruanne (6).</p>
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	<p>Õppeinfosüsteemis Moodle kursusele registreerunutele</p> <p>1. Elling, T. Käibemaks. Tallinn: Print Best Trükikoda OÜ 2014</p> <p>2. Eesti maksuseadused koos rakendusaktidega: õigusaktide kogumik seisuga 01.01.14. I, II, III kd. EML, Tartu, 2014</p> <p>3. Lehis, L. Eesti maksuseaduste kommentaarid 2017. Tallinn: Eesti Maksumaksjate Liit 2017</p> <p>4. Randlane, K. Maksuvõlgade sissenõudmine. Kirjastus: Sisekaitseakadeemia 2016</p> <p>5. Maksu- ja tolliamet www.emta.ee</p>

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Raamatupidaja“
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	keskharidusega õppija			
Õppevorm	mittestatsionaarne õpe			
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad	
4	Juhtimisarvestus	19	Irene Janter, Irina Malkus, Žanna Tsvetkova	
Nõuded mooduli alustamiseks	läbitud teemad: Finantsarvestus, ettevõtluskeskkond ja ettevõtte rahandus			
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime ettevõtte finantstegevuse planeerimise ja analüüsimisega, kasutades erinevat info- ja võrdlusbaasi, analüüsimeetodeid ning teeb analüüsil põhinevaid ettepanekuid finantsvaldkonna juhtimisotsusteks.			
Teoreetiline töö	Praktiline töö	Praktika	Iseseisev töö	E-õpe
56 t	78 t	156 t	180 t	24 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
osaleb majandusüksuse finantstegevuse planeerimisel, rakendades eelarvestamise protseduure, meetodeid ja mudeleid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 12 iseseisev töö: 30 e-õpe: 4 kokku: 52	<ul style="list-style-type: none"> valib meeskonnatööna eelarve koostamiseks kasutatavad protseduurid, meetodid ja mudelid, lähtudes majandusüksuse ja/või projekti eripärast ja kutse-eetikast; koostab meeskonnatööna majandusüksusele ja/või projektile finantseelarveid, kasutades erialast sõnavara ja tabelarvutustarkvara; 	1. Eelarvestamine (2 EKAP) 1.1. Eelarve koostamiseks kasutatavad protseduurid, meetodid ja mudelid. 1.2. Finantseelarvete koostamine.	Loeng eelarvesüsteemist ja sobivate eelarvestamise protseduuride meetodite ja mudelite valimisest • Praktilised tööd: ülesanded näidisfinantseelarvete koostamise kohta	Mitteeristav
Hindamisülesanne: <ul style="list-style-type: none"> Situatsioonülesanne meeskonnatööna eelarve koostamiseks sobivate protseduuride, meetodite ja mudelite valiku kohta Praktiline töö: Ülesanne finantseelarve koostamise kohta etteantud andmete alusel 			Hindamismeetod: Praktiline töö Probleemsituatsiooni lahendamine	
Lävend				
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele				
Iseseisvad tööd				
<ul style="list-style-type: none"> Praktilised ülesanded eelarvestamise kohta 				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arvestab erinevate majandusüksuste toodete/teenuste omahinda, rakendades kuluarvestuse meetodeid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 30 praktiline töö: 34 praktika: 52 iseseisev töö: 82 e-õpe: 10 kokku: 208	<ul style="list-style-type: none"> • valib meeskonnatööna sh praktikal lähtudes majandusüksuse ja projekti eripärast sobiva kuluarvestussüsteemi ning määratleb ja liigitab kulud, kulukohad, kulukandjad; • kasutab finantsarvestuse jaoks lubatud lihtsamaid arvestusmeetodeid omahinna arvutamiseks lähtudes majandusüksuse eripärast tabelarvutustarkvara abil; 	2. Kuluarvestus (6 EKAP+ praktika 2 EKAP) 2.1. Kuluarvestussüsteemi määratlemine ja kulude liigitamine. 2.2. Omahinna kalkuleerimine.	<ul style="list-style-type: none"> • Loeng kuluarvestusest ja sobivate kuluarvestussüsteemide valimisest • Praktilised ülesanded: toodete ja teenuste omahinna arvutamine, üldkulude jaotamine 	Mitteeristav
Hindamisülesanne: • Praktiline töö: ülesanne kulude, kulukohtade, kulukandjate kohta ning toodete ja teenuste omahinna arvutamise kohta			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele				
Iseseisvad tööd				
<ul style="list-style-type: none"> • Praktilised ülesanded kulude, kulukohtade, kulukandjate kohta ning toodete ja teenuste omahinna arvutamise kohta • Enesekontrollitsete sooritamise ja kordamisküsimustele vastamine • Praktikaaruande koostamine lähtuvalt kirjalike tööde koostamise juhendist ja praktikajuhendist 				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
analüüsib ettevõtte finantstegevuse erinevaid valdkondi, kasutades sobivat info- ja võrdlusbaasi ning analüüsimeetodeid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 praktiline töö: 32 praktika: 104 iseseisev töö: 68 e-õpe: 10 kokku: 234	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab ette sh praktikal finantsaruannete analüüsi algandmed tabelarvutustarkvara abil; • valib meeskonnatööna sh praktika finantsaruannete analüüsi eesmärgist lähtudes meetodid, info- ja võrdlusbaasi; • teostab sh praktikal finantsaruannete analüüsi, kasutades finantsaruannete hálbeanalüüsi ning suhtarvude analüüsi meetodeid tabelarvutustarkvara abil; • sõnastab sh praktikal korrektses eesti keeles finantsanalüüsi tulemused ja ettepanekud finantsolukorra parendamiseks, tuginedes teoreetilistele seisukohtadele ja läbiviidud analüüsidele, kasutades tabelarvutus- ja tekstitöötlustarkvara; 	3. Finantsaruannete analüüsimine (5 EKAP+ praktika 4 EKAP) 3.1 Finantsaruannete analüüsi meetodid, infoallikad. 3.2 Finantsaruannete muutuste ja suhtarvu analüüs. 3.3 Finantsaruannete analüüsi tulemused ja ettepanekud.	<ul style="list-style-type: none"> • Arutelu finantsanalüüsi meetodite, infoallikate ja võrdlusbaasi kohta • Loeng finantsaruannete muutuste analüüsi kohta • Praktiline töö: raamatupidamisaruandluse analüüs kompleksnäite põhjal • Arutelu finantsanalüüsi tulemuste väljatoomise ja teoreetiliste seisukohtadega seostamise üle, näited finantsolukorra parendus-ettepanekute tegemise kohta 	Mitteeristav

Hindamisülesanne: <ul style="list-style-type: none"> • Juhtumianalüüs meeskonnatööna finantsanalüüsi meetodite valimise ja algandmete ettevalmistamise kohta. • Kompleksülesanne: juhtumianalüüs finantsaruannete muutuste ja suhtarvude analüüsi kohta kasutades tabelarvutustarkvara, tulemuste põhjal parendusettepanekute tegemine 	Hindamismeetod: Praktiline töö Juhtumi analüüs
Lävend	
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele	
Iseseisvad tööd	
<ul style="list-style-type: none"> • Juhtumianalüüs ettevõtte finantsnäitajate kohta • Enesekontrollitsete sooritamine ja kordamisküsimustele vastamine • Praktikaaruande koostamine lähtuvalt kirjalike tööde koostamise juhendist ja praktikajuhendist 	

Hindamiskriteeriumid	Moodul loetakse arvestatuks, kui õppija: <ol style="list-style-type: none"> 1. valib meeskonnatööna eelarve koostamiseks kasutatavad protseduurid, meetodid ja mudelid, lähtudes majandusüksuse ja/või projekti eripärasest ja kutse-eeskõigusest 2. koostab meeskonnatööna majandusüksusele ja/või projektile finantseelarveid, kasutades erialast sõnavara ja tabelarvutustarkvara 3. valib meeskonnatööna sh praktiliselt lähtudes majandusüksuse ja projekti eripärasest sobiva kuluarvestussüsteemi ning määratleb ja liigitab kulud, kulukohtad, kulukandjad 4. kasutab finantsarvestuse jaoks lubatud lihtsamaid arvestusmeetodeid omahinna arvutamiseks lähtudes majandusüksuse eripärasest tabelarvutustarkvara abil 5. valmistab ette sh praktiliselt finantsaruannete analüüsi algandmed tabelarvutustarkvara abil 6. valib meeskonnatööna sh praktika finantsaruannete analüüsi eesmärgist lähtudes meetodid, info- ja võrdlusbaasi 7. teostab sh praktiliselt finantsaruannete analüüsi, kasutades finantsaruannete hülbeanalüüsi ning suhtarvude analüüsi meetodeid tabelarvutustarkvara abil 8. sõnastab sh praktiliselt korrektses eesti keeles kasutades erialast sõnavara finantsanalüüsi tulemused ja ettepanekud finantsolukorra parendamiseks, tuginedes teoreetilistele seisukohtadele ja läbiviidud analüüsidele, kasutades tabelarvutus- ja tekstitöötlustarkvara 9. koostab praktikaaruande lähtuvalt kirjalike tööde koostamise juhendist ja praktikajuhendist.
Iseseisev töö	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praktilised ülesanded eelarvestamise, kulude, kulukohtade, kulukandjate kohta ning toodete ja teenuste omahinna arvutamise kohta 2. Juhtumianalüüs ettevõtte finantsnäitajate kohta 3. Enesekontrollitsete sooritamine ja kordamisküsimustele vastamine Praktikaaruande koostamine lähtuvalt kirjalike tööde koostamise juhendist ja praktikajuhendist
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on praktilises töös ja aruteludes osalemine. Kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on omandanud kõik õpiväljundid lävendi tasemel. Sooritatud on järgmised tööd teemadel: situatsioonülesanne meeskonnatööna eelarve koostamiseks sobivate protseduuride, meetodite ja mudelite valiku kohta (1), praktilised tööd: Ülesanne finantseelarve koostamise kohta etteantud andmete alusel, ülesanne kulude, kulukohtade, kulukandjate kohta ning toodete ja teenuste omahinna arvutamise kohta (2,3,4,5,7), juhtumianalüüs finantsaruannete muutuste ja suhtarvude analüüsi kohta kasutades tabelarvutustarkvara (6), tulemuste põhjal parendusettepanekute tegemine; juhtumianalüüs meeskonnatööna finantsanalüüsi meetodite valimise ja algandmete ettevalmistamise kohta (8), praktikaaruande koostamine lähtuvalt kirjalike tööde koostamise juhendist ja praktikajuhendist (9).
Mooduli hindamine	mitmeeristav hindamine
Õppematerjalid	Õppeinfosüsteemis Moodle kursusele registreerunutele <ol style="list-style-type: none"> 1. Bragg, S. M. Uus finantsjuhtimise käsiraamat. OÜ Fontese Kirjastus, Tln. 2005 2. Investeermise teejuht, AS Äripäev, Tln., 2007 3. Laidre, A., Reiljan, A. jt. Ettevõtte loomine ja äriplaan: rakendused tarkvaraga iPlanner, AS Võru Täht, 2005 4. Teearu, A, Krumm, E. Ettevõtte finantsjuhtimine, Pegasus, Tln. 2008 5. Ilisson, R., Finantsanalüüs ja –planeerimine. Tallinn: Nõu, 2004

6. Alver, J., Reinberg, L. Juhtimisarvestus. Tallinn: Deebet, 2002.
7. Karu, S. Kulude juhtimine ja arvestus tulemuslikkusele suunatud organisatsioonis I osa. Tartu: Rafiko, 2008
8. Stelmak, I. Raha raamat. Ettevõtte finantsidest lihtsalt ja selgelt. AS vaba Maa

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Raamatupidaja“
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	keskharidusega õppija		
Õppevorm	mittestatsionaarne õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	Õpitee ja töö muutuv keskkonnas	5	Žanna Tsvetkova, Ljudmila Protkunus
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane juhib oma tööalast karjääri tänapäevases muutuv keskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest.		
Teoreetiline töö	Praktiline töö	Iseseisev töö	E-õpe
26 t	8 t	90 t	6 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kavandab oma õpitee, arvestades isiklikke, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid;	analüüsib oma oskuste arendamise ja rakendamise võimalusi muutuv keskkonnas; analüüsib ennast ja oma õpiteed ning sõnastab oma õpieesmärgid; koostab eesmärgipärase isiklike õpitegevuste plaani, arvestades oma ressursside ja erinevate keskkonnateguritega;	1. ÕPITEE 1.1 Minapiilt 1.2 Eneseanalüüs valdkonna töötaja karjääri planeerimisel 1.3. Kutse, eri- ja ametialase ettevalmistuse nõuded valdkonna ametialas 1.4. Töömaailma olukord ja suundumused 1.5. Suhtlemise olemus 1.5.1 Suhtlemine telefoni ja interneti teel 1.5.2 Sotsiaalmeedia 1.5.3 Käitumine erinevates suhtlemissituatsioonides 1.5.4 Kehtestamine. Erinevad käitumisviisid 1.5.5 Kultuurilised erinevused suhtlemisel 1.5.6 Meeskonnatöö 1.5.7 Konfliktid ja konfliktide lahendamine 1.5.8 Kliendikeskne teenindus 1.6. Õpitee. Õpikeskkond. Õpingutega toimetulek. Õppimist toetavad erialased õpikeskkonnad	loeng,arutelu,praktiline töö,rühmatöö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: SWOT analüüs; karjääriplaani;		Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Ettekanne/esitlus		

Lävend

analüüsib oma huvisid, väärtusi, oskusi, teadmisi, kogemusi ja isikuomadusi, sh õpi-, suhtlemis- ja koostööoskust. Leiab seosed õpitava erialaga, koostab eneseanalüüsi tulemustest lähtuvad sõnastab isiklikud õpieesmärgid; koostab ja vormistab kasutades IKT vahendeid eesmärgipärase isiklike õpitegevuste plaani, arvestab oma ressursside ja erinevate keskkonnateguritega;

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni probleeme ja võimalusi;	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab meeskonnatööna turumajanduse toimimist ja selle osapoolte ülesandeid; • kirjeldab meeskonnatööna piirkondlikku ettevõtluskeskkonda; • selgitab regulatsioonidest lähtuvaid tööandja ja töövõtja rolle, õigusi ja kohustusi; • analüüsib organisatsioonide vorme ja tegutsemise viise, lähtudes nende eesmärkidest; • valib oma karjääri eesmärkidega sobiva organisatsiooni ning selgitab selles enda võimalikku rolli; • seostab erinevaid keskkonnategureid enda valitud organisatsiooniga ning selgitab probleeme ja jätkusuutlikke võimalusi; 	2. MAJANDUSE JA ETTEVÕTLUSE ALUSED 2.1. Majanduslikud vajadused, ressursid. 2.2. Turumajanduseolemus. 2.3. Nõudlus ja pakkumine. 2.4. Finantskirjaoskus. Maksud Eestis. 2.5. Tööandja ja töövõtja rollid, õigused ja kohustused 2.6. Ettevõtluskeskkonda mõjutavad tegurid. 2.7. Piirkondlik ettevõtluskeskkond. Piirkonna ettevõteteülevaade. 2.8. Planeeritavad arengud piirkonnas. 2.9. Organisatsioonide ärivormid ja tegutsemisviisid. 2.10. Äriplaneerimine. Erialateenuse olemus. Mudelid. 2.11. Finantsasutused ja nende poolt pakutavad teenused. 2.12. Tööandja ja töövõtja rollid, õigused ja kohustused	loeng, ülesanded arvutiklassis, iseseisev töö, meeskonnatöö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: test - majanduse olemus ja majanduskeskkonna toimimine		Hindamismeetod: Test Ettekanne/esitlus		
Lävend				
test on sooritatud lävendi tasemel; esitlus" Finantsasutused ja nende poolt pakutavad teenused." on koostatud iseseisvatööna vastavalt esitatud kriteeriumitele; esitlus Eesti majanduse põhinitajad, on koostatud iseseisvatööna vastavalt esitatud kriteeriumitele, sisaldab infot tööpuuduse, inflatsiooni ja kogumajandusprodukti kohta, toodud on asjakohased näiteid;				
Praktilised tööd				
leiab iseseisvalt informatsiooni peamiste pangateenuste ja nendega kaasnevate võimaluste ning kohustuste kohta. Kasutab majanduskeskkonnas orienteerumiseks juhendi alusel riiklikku infosüsteemi „e-riik“				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kavandab enda ja teiste jaoks väärtuste loomisel omapoolse panuse kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses;	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib erinevaid keskkonnategureid ning määratleb meeskonnatööna kompleksse probleemi ühiskonnas; • kavandab meeskonnatööna uuenduslikke lahendusi, kasutades loovustehnikaid; • analüüsib meeskonnatööna erinevate lahenduste kultuurilist, sotsiaalset ja/või rahalist väärtust; 	3. Projekti teostamine 3.1 Meeskond, liikmed, rollide jaotus, kultuurilised ja sotsiaalsed erinevused. 3.2 Projekti halduse ja juhtimise alused. 3.3 Kogukonnaprojekti teostamise viisid. 3.4 Tagasisidestamine. 3.5 Minu kui tulevase töötaja võimalik roll lähtudes projektis/organisatsioonis.	loeng, meeskonnatöö	Mitteeristav

	<ul style="list-style-type: none"> • valib ja põhjendab meeskonnatööna sobiva jätkusuutliku lahenduse probleemile; • koostab meeskonnatööna tegevuskava ja eelarve valitud lahenduse elluviimiseks; 		
Hindamisülesanne: Projekt		Hindamismeetod: Rühmatöö Projekti/prototüübi esitus	
Lävend			
meeskonnatööna on projekt eesmärgistatud, planeeritud, vastavalt esitatud kriteeriumitele on vormistatud tegevuskava, dokumenteeritud nõuetekohaselt, töö on tutvustatud/esitletud kaasõpilastele, kirjeldatud rahastamise võimalused; projekti teostamise järel annab meeskond hinnangu tehtule, st projekt on tagasisidestatud			

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab enda vastutust oma kutsealase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama ;	<ul style="list-style-type: none"> • hindab enda kui meeskonnaliikme panust väärtusloomes; • analüüsib oma kutsealast arengut õpingute vältel, seostades seda lähemate ja kaugemate eesmärkidega ning tehes vajadusel muudatusi eesmärkides ja/või tegevustes; • valib ja kasutab asjakohaseid infoallikaid endale koostamiseks, praktika- või töökoha leidmisel ning koostab kandideerimiseks vajalikud materjalid; • analüüsib tegureid, mis mõjutavad tema karjäärivalikuid ja millega on vaja arvestada otsuste langetamisel, lähtudes eesmärkidest ning lühi- ja pikaajalisest karjääriplaanist; • analüüsib oma oskuste arendamise ja rakendamise võimalusi muutavas keskkonnas; 	4. KARJÄÄRITEE JA KUTSEALASE ARENG 4.1 Õppimisvõimaluste ja tööjõuturu tundmine karjääriplaneerimisel. 4.2 Haridustee valdkonna erialad 4.2.1. hariduse ja tööturu vahelised seosed, elukestev õpe. 4.3 Tööjõuturg ja selle muutumine valdkonnas 4.4 Töömotivatsioon. Töötus ja tööturuteenused .Töötusmeetodid ja vahendid. 4.5 Erialsele tööle kandideerimise protsess 4.6 Kandideerimis dokumendid, vormistamise nõuded 4.7 Töövestluseks valmistumine, käitumine töövestlusel ja vestluse analüüs 4.8 Mina kui tulevane ettevõtja või töövõtja 4.9 Karjääriplaani koostamine.	loeng, iseseisevtöö, arutelu	Mitmeeristav
Hindamisülesanne: lühi- (1a) ja pikaajaline (5a) karjääriplaani		Hindamismeetod: Rühmatöö Praktiline töö		
Lävend				
lühi- (1a) ja pikaajaline (5a) karjääriplaani on koostatud ja vormistatud nõuetekohaselt; õpilane analüüsib oma kutsealast arengut õpingute vältel, seostades seda lähemate ja kaugemate eesmärkidega ning tehes vajadusel muudatusi eesmärkides ja/või tegevustes; põhjendab tegureid, mis mõjutavad tema karjäärivalikuid ja millega on vaja arvestada otsuste langetamisel, lähtudes püstitatud eesmärkidest, analüüsib oma oskuste arendamise ja rakendamise võimalusi muutavas keskkonnas. koostab kasutades IKT vahendeid korrektsed kandideerimiseks vajalikud materjalid/dokumendid ja allkirjastab digitaalselt. infovoldik on vormistatud ja kujundatud elektrooniliselt, sisaldab ülesandest tulenevat adekvaatset infot vabade töökohtade olemasolust tööturul ja edasiste õppimis või täiendusõppe võimaluste kohta.				
Praktilised tööd				

Hindamisülesanne	<p>HÜ1 Tööleht - Eneseanalüüs. HÜ2 Tööleht - Õpitegevuste plaan. HÜ3 Test - majanduseolemus. HÜ4 Esitlus - Finantsasutused ja nende poolt pakutavad teenused.” HÜ5 Esitlus - Eesti majanduse põhinäitajad (tööpuudus, inflatsioon, kogumajandusprodukt) HÜ6 Meeskonnatöö - Äriidee analüüs HÜ7 Praktiline töö - Meeskonnatööna projekti planeerimine, dokumenteerimine ja teostamine HÜ8 Praktiline töö - Lühi- (1a) ja pikaajalise (5a) karjääriplaani koostamine. HÜ9 Praktiline töö - Dokumentide vormistamine. HÜ 10 Praktiline töö - Infovoldik – tööpakkumised ja õppimise/täiendusõpe võimalused.</p>
Iseseisev töö	<p>Ettevalmistus hindelisteks töödeks Töölehtede täitmine Esitlus” Finantsasutused ja nende poolt pakutavad teenused.” Hinnatakse mitmeeristavalt Meeskonnatöö tulemuse vormistamine ja esitlus äriidee kava. Meeskonnatööna kogukonnaprojekti planeerimine, dokumenteerimine Infootsing meeskonnatööna ja esitlus Eesti majanduse põhinäitajad (tööpuudus, inflatsioon, kogumajandusprodukt) Infootsing ÖV seotud teemadel</p>
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt ja kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on omandanud õpiväljundid lävendi tasemel. Kõik hindelised ja iseseisvad tööd on sooritatud vastavalt esitatud nõuetele. HÜ1 Tööleht - Eneseanalüüs. HÜ2 Tööleht - Õpitegevuste plaan. HÜ3 Test - majanduseolemus. HÜ4 Esitlus - Finantsasutused ja nende poolt pakutavad teenused.” HÜ5 Esitlus - Eesti majanduse põhinäitajad (tööpuudus, inflatsioon, kogumajandusprodukt) HÜ6 Meeskonnatöö - Äriidee analüüs HÜ7 Praktiline töö - Meeskonnatööna projekti planeerimine, dokumenteerimine ja teostamine HÜ8 Praktiline töö - Lühi- (1a) ja pikaajalise (5a) karjääriplaani koostamine. HÜ9 Praktiline töö - Dokumentide vormistamine. HÜ 10 Praktiline töö - Infovoldik – tööpakkumised ja õppimise/täiendusõpe võimalused. HÜ7 Praktiline töö/tööleht - Tööle kandideerimiseks vajalike dokumentide vormistamine HÜ8 Õpimapp - sisaldab kõiki mooduli jooksul täidetud töölehti, info otsingu tulemusi ja kirjalike töid.</p>
Mooduli hindamine	<p>mitmeeristav hindamine</p>
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> 1. www.rajaleidja.ee Karjääriinfoportaal 2. www.eas.ee Ettevõtlusarendamise 3. www.emat.ee Maksu- ja tolliamet 4. https://www.riigiteataja.ee Seadused 5. https://www.tootukassa.ee/ 6. http://www.iff.org/futureworkskills/ Elukestva õppe strateegia 2020. 7. https://www.riigikantselei.ee Strateegia „Eesti 2035“ 8. https://www.opiq.ee 9. https://www.eesti.ee/est/teenused Ettevõtluse ja äriplaani koostamise alused 10. https://www.integratsioon.ee/ Karjääriplaneerimine. Töölehtede kogumik kutseõppeasutuse õpilasele.

11. <http://www.siseministerium.ee> Rahvusvahelise projektijuhtimise käsiraamat. 2000
12. Mc Kay, M., Davis, M., Fanning, P., Suhtlemisoskused. 2004
13. Kulu, L. Majandusõpik gümnaasiumile. Ermecol, 2011

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Raamatupidaja“
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	keskharidusega õppija		
Õppevorm	mittestatsionaarne õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
6	Erialane inglise keel	4	Irina Malkus, Žanna Tsvetkova, Maria Šustova
Nõuded mooduli alustamiseks	Algteadmised õpitavast võõrkeelest A2 tasemel Finantsarvestuse moodul läbitud		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab kõnes ja kirjas võõrkeelset erialast terminoloogiat.		
Teoreetiline töö	Iseseisev töö	E-õpe	
34 t	66 t	4 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab erialast ingliskeelset terminoloogiat Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 iseseisev töö: 18 kokku: 26	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab põhilisi raamatupidamis- ja finantsalaseid termineid inglise keeles; 	1. Sisejuhatuse majanduse ja äri inglise keele valdkonda 1.1. Enesetutvustus, vajalikud kutseoskused ja isikuomadused, tööintervjuu ja CV kirjutamine, tööülesannete kirjeldused, töökeskkond. 1.2. Äriettevõtte ja organisatsioonid, nende struktuur, ettevõtluskultuur, rahvus- ja kultuuridevahelised suhted. 1.3. Majandusarvestuse, rahanduse ja, kaubanduse valdkonna inglise keelse terminoloogia.	<ul style="list-style-type: none"> • Arutelu enesetutvustuse, vajalike kutseoskuste ja isikuomaduste üle • Videoklipi vaatamine ja arutelu (näidisintervjuud, eduka tööintervjuu sooritamise nipid) • Rollimäng- äriettevõtte ja organisatsiooni struktuur, ettevõtluskultuur, rahvus- ja kultuuridevahelised suhted • Lugemis- ja/või kuulamisülesande täitmine juhendi alusel 	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Mõistekaardi koostamine Küsimustiku täitmine Intervjuu			Hindamismeetod: Ülesanne/harjutus Intervjuu	

Lävend
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele
Iseseisvad tööd
• Erialase sõnastiku loomine

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
rakendab erialast ingliskeelt finantsaruandluse koostamisel ja tõlgendamisel Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 iseseisev töö: 18 kokku: 26	• selgitab finantsaruannete sisu inglise keeles;	2. Finantsaruandlus (1 EKAP) 2.1. Finantsarvestuse põhiprintsiibid ja raamatupidamis-ja finantsdokumendid. 2.2. Finantsaruanded ja nende kirjade sisu, suhtarvude esitamine, dokumentatsioon.	• Lugemis-ja/või kuulamisülesande täitmine juhendi alusel • Arutelu finantsaruannete koostamise ja tõlgendamise kohta • Rollimäng majandusaasta aruanne arutelu kohta • Mõistekaart finantsaruandlusest	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktilised tööd: suulised ja kirjalikud ülesanded vastava sõnavara omandamiseks ja selle kinnistamiseks ning põhjaruannete koostamine			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele				
Iseseisvad tööd				
• Erialase sõnastiku loomine				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab ingliskeelseid lihtsaid fraase ja lauseid erialases suulises ja kirjalikus suhtlemises Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 iseseisev töö: 16 e-õpe: 2 kokku: 26	• suhtleb inglise keeles arvestades kultuuridevaheliste erinevustega ärisuhtlemisel; • kirjeldab erialaga seonduvaid probleeme, esitab meeskonnatööna lahendusi suuliselt ja kirjalikult;	3. Ärialane suhtlus- ja kirjakeel (1 EKAP) 3.1. Ettekanded, presentatsioonitehnikad. 3.2. Koosolekud, töövestlus, meeskonnatöö eripära. 3.3. Kliendisuhed, kontakt äripartneriga, läbirääkimised, telefonikommunikatsioon.	• Lugemis-ja/või kuulamisülesande täitmine juhendi alusel • Diskussioonid ning dialoogid erinevatel valdkonnapõhistel teemadel • Rollimäng- kontakt äripartneriga ja telefonikommunikatsioon	Mitteeristav

				• Rühmatöö koosoleku, töövestluse ja meeskonnatöö eripära kohta
Hindamisülesanne: Probleemisituatsiooni lahendamine: inglise keele kasutamine erialaga seotud situatsioonides Suuline esitus presentatsioonitehnikate kohta			Hindamismeetod: Suuline esitus Probleemisituatsiooni lahendamine	
Lävend				
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele				
Iseseisvad tööd				
<ul style="list-style-type: none"> • Erialase sõnastiku loomine • Inglisekeelsete kirjalikke kokkuvõtete tegemine erialase kirjanduse, artiklite põhjal 				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
koostab dokumente erialases inglise keeles arvuti abil Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 iseseisev töö: 14 e-õpe: 2 kokku: 26	<ul style="list-style-type: none"> • koostab elektroonilisi ingliskeelseid dokumente, lähtudes dokumentide vormistamise nõuetest ja ärikirjavahetuse põhimõtetest; 	<p>4. Majandusarvestuse , rahanduse , kaubanduse valdkonna seotud dokumentatsioon</p> <p>4.1. Väärtpaberid, investeerimine, raha ja pangandus, pangatehingud, dokumentatsioon (maksekorraldus, kinnituskiri).</p> <p>4.2. Kaubandus: ostu ja - müügittehingud, import/eksport, kaubandus EL-is, dokumentatsioon (arve, tellimuskiri, päring ja päringuvastus, kaebekiri, tootetutvustuse ja hinnakiri, tollideklaratsioon).</p> <p>4.3. (Äri)blanketid, taotlused, ärikirjad ja ärikirjavahetus.</p>	Praktilised tööd kirjaliku erialase suhtlemise arendamiseks	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline töö: ärikirjade ja dokumentide koostamine näidise järgi			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele				

Hindamiskriteeriumid	<p>Moodul loetakse arvestatuks, kui õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kasutab põhilisi raamatupidamis- ja finantsalaseid termineid inglise keeles 2. selgitab finantsaruannete sisu inglise keeles 3. suhtleb inglise keeles arvestades kultuuridevaheliste erinevustega ärisuhtlemisel 4. kirjeldab erialaga seonduvaid probleeme, esitab meeskonnatööna lahendusi suuliselt ja kirjalikult 5. koostab elektroonilisi ingliskeelseid dokumente, lähtudes dokumentide vormistamise nõuetest ja ärikirjavahetuse põhimõtetest
Hindamine	Mitteeristav
Lävend	

ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele	
Iseseisev töö	Iseseisvad tööd: 1. Erialase sõnastiku loomine 2. Ingliseelsete kirjalikke kokkuvõtete tegemine erialase kirjanduse, artiklite põhjal
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt ja kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on omandanud kõik õpiväljundid lävendi tasemel. Sooritatud on järgmised tööd teemadel: Mõistekaardi koostamine; Küsimustiku täitmine; Intervjuu; Praktilised tööd: suulised ja kirjalikud ülesanded vastava sõnavara omandamiseks ja selle kinnistamiseks ning põhjaruannete koostamine; Probleemisituatsiooni lahendamine: inglise keele kasutamine erialaga seotud situatsioonides; Suuline esitlus presentatsioonitehnikate kohta; Praktiline töö: ärikirjade ja dokumentide koostamine näidise järgi;
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	1. Elektrooniline Riigi Teataja https://www.riigiteataja.ee 2. Eesti õigusterminate andmebaas www.mt.legaltekst.ee 3. www.emta.ee 4. Business English for Business Leader. Tea Kirjastus, Tallinn, 2007 5. Business Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2002 6. Business Vocabulary in Practice. Collins Cobuild, 2003

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Raamatupidaja“
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	keskhariduse baasil õppija		
Õppevorm	mittestatsionaarne õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
7	MTÜ ja SA raamatupidamine	4	Irene Janter, Irina Malkus, Žanna Tsvetkova
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud Karjääriplaneerimine ja ettevõtlus, Ettevõtluskeskkond, Raamatupidamise alused		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane orienteerub MTÜ ja SA raamatupidamise korraldamises ja tuleb toime aruandluse koostamisega		
Teoreetiline töö	Praktiline töö	Iseseisev töö	E-õpe
20 t	14 t	62 t	8 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab raamatupidamist reguleerivaid õigusakte Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 praktiline töö: 2 iseseisev töö: 14 e-õpe: 2 kokku: 26	• selgitab raamatupidamise seaduse ja raamatupidamise toimkonna juhendite rakendamist mittetulundusühingutes ning sihtasutustes;	1. Raamatupidamise seadus (1EKAP) 1.1 Raamatupidamise korraldamise üldised põhimõtted Mittetulundusühingutes ja Sihtasutustes. 2. Raamatupidamise Toimkonna Juhend nr. 12 Valitsusepoolne abi. 3. Raamatupidamise Toimkonna Juhend nr. 14 3.1 Annetused ja toetused. 3.2 Teenuste ja maksete vahendamine. 3.3 Arvestuspõhimõtted.	• Loeng, arutelu • Valikvastustega test	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Raamatupidamise seaduse ja raamatupidamise juhendite rakendamine		Hindamismeetod: Rühmatöö Test Arutlus		
Lävend				
selgitab raamatupidamise seaduse ja raamatupidamise toimkonna juhendite rakendamist mittetulundusühingutes ning sihtasutustes				
Iseseisvad tööd				
Raamatupidamise Toimkonna Juhend nr. 14, 12				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab raamatupidamise põhimõisteid ja -nõudeid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 4 iseseisev töö: 16 e-õpe: 2 kokku: 26	• kajastab majandussündmuse arvestusregisris nii käsitsi kui ka tabelarvutustarkvaras;	1. Mittetulundusühingute raamatupidamise korraldamine. 2. Arvestuspõhimõtted: RTJ 12 ja RTJ 14. 3. Saadud annetused ja toetused, sihtfinantseerimine, liikmemaksud, tulumaksusoodustus. 4. Teenuste ja maksete vahendamine, toetuste kajastamine. 5. Töötasude ja maksude arvestus 2018.a.lähetused.	Ülesannete lahendamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Situatsioonülesanne			Hindamismeetod: Ülesanne/harjutus	
Lävend				
Kajastab majandussündmuse arvestusregisris nii käsitsi kui ka tabelarvutustarkvaras				
Iseseisvad tööd				
Etteantud situatsiooniülesannete lahendamine				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab raamatupidamise kui süsteemi toimimist Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 4 iseseisev töö: 16 e-õpe: 2 kokku: 26	• koostab meeskonna tööna korteriühistu raamatupidamise sise-eeskirja;	1. Raamatupidamise sise-eeskiri 1.1. Raamatupidamise sise-eeskirja vastavus Raamatupidamise seadusele ja Toimkonna juhenditele. 1.2. Korteriühistu vara ja raamatupidamine. 1.3. Arvestuspõhimõtted spetsiifilistes valdkondades, põhikiri, majanduskava. 2. Laenude ja põhivara kajastamine. 3. Revisjon korteriühistutes.	Loeng, arutelu, situatsioonülesanded Korteriühistu raamatupidamise sise-eeskirja projekti koostamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Korteriühistu raamatupidamise sise-eeskirja projekt			Hindamismeetod: Uurimustöö	
Lävend				
korteriühistu raamatupidamise sise-eeskiri on koostatud rühmatööna järgides õigusakte				
Iseseisvad tööd				
• Etteantud situatsiooniülesannete lahendamine				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine

mõistab raamatupidamise aastaaruande koostamise alusprintsipi ja põhjaruandeid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 4 iseseisev töö: 16 e-õpe: 2 kokku: 26	• koostab meeskonnas juhendeid kasutades korteriühistu majandusaasta aruande põhjaruanded;	1. Raamatupidamise aastaaruande koostamise alusprintsipid. 2. Mittetulundusühistute ja Sihtasutuste majandusaasta aruande põhjaruanded. 2.1. Raamatupidamisbilanss. 2.2 Tulude- ja kulude aruanne. 2.3. Rahakäibearuanne otsesel meetodil. 2.4. Netovara muutuste aruanne.	Loeng, arutelu, iseseisev töö, rühmatöö, situatsioonülesanne	Mitteeristav
--	--	---	--	--------------

Hindamisülesanne: Situatsiooniülesannete lahendamine Kompleksülesanne	Hindamismeetod: Rühmatöö Ülesanne/harjutus Analüüs
--	--

Lävend

koostab meeskonnas juhendeid kasutades korteriühistu majandusaasta aruande põhjaruanded, situatsioonülesanded on lähendatud vastavalt esitatud kriteeriumitele

Iseseisvad tööd

Kompleksülesanne

Iseseisev töö	1. Raamatupidamise Toimkonna Juhend nr. 14, 12 2. Etteantud situatsiooniülesannete lahendamine 3. Kompleksülesanne lahendamine
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt ja kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on omandanud kõik õpiväljundid lävendi tasemel. Sooritatud on järgmised tööd teemadel: Raamatupidamise seaduse ja raamatupidamise juhendite rakendamine; Situatsioonülesanne; Korteriühistu raamatupidamise sise-eeskirja projekt; Kompleksülesanne;
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Raamatupidamise seadus Raamatupidamise Toimkonna Juhendid nr. 12, nr. 14 E.Märitz(2008- 2013) Korteriühistu raamatupidamine. RMP Eesti OÜ E.Märitz.(2010) Mittetulundusühingute raamatupidamine I , II ,RMP Eesti OÜ Valdkonna õigusaktid: Tulumaksuseadus Sotsiaalmaksuseadus Korteriühistuseadus

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Raamatupidaja“
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	keskhariduse baasil õppijad		
Õppevorm	mittestatsionaarne õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
8	Personalitöö	5	Irene Janter, Irina Malkus, Žanna Tsvetkova
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime väikese ja keskmise suurusega organisatsiooni personalitöö administreerimisega kooskõlas õigusaktide ja organisatsiooni protseduuridega.		
Teoreetiline töö	Praktiline töö	Iseseisev töö	E-õpe
22 t	20 t	76 t	12 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
administreerib personali töösuhteid, korrastavaid dokumente vastavalt õigusaktidest tulenevatele nõuetele ja organisatsiooni protseduuridele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 4 iseseisev töö: 16 e-õpe: 2 kokku: 26	<ul style="list-style-type: none"> koostab ja vormistab personali töösuhteid korrastavaid dokumente, sh ametijuhendit, kasutades erialast sõnavara korrektses eesti keeles lähtudes õigus ja normatiivaktidest 	1. Personalitöö kui organisatsiooni funktsioon, personalitöö valdkonnad ja eesmärgid (1 EKAP) Alateemad: 1.1 Personalitöö valdkonna ja eesmärgid 1.2 Personalitöötajate struktuur organisatsioonis 1.3 Personalipoliitika	<ul style="list-style-type: none"> Esitlus ja arutelu (näidis dokumentatsiooniga tutvumine) Infootsing- ametijuhendi otsing ja parendus 	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Praktiline töö – ametijuhendi ja ametiprofiili koostamine
 Juhtumianalüüs meeskonnatöona organisatsiooni personalipoliitikast

Hindamismeetod:

Rühmatöö
 Praktiline töö
 Test

Lävend

Hindamisülesanne on esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele.

Iseseisvad tööd

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>haldab personaliandmebaasi, hoides andmeid tegelikkusega vastavuses ning kasutades neid päringute, aruannete ja andmetevaheliste seoste leidmiseks</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 praktiline töö: 8 iseseisev töö: 28 e-õpe: 6 kokku: 52</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sisestab andmeid personaliandmebaasi järgides etteantud juhiseid • teeb päringuid, süstematiseerib andmeid, koostab aruandeid ja arvutab personaliga seonduvaid näitajaid vastavalt etteantud juhiste 	<p>2. Personaliarvestus ja töösuhete administreerimine (1 EKAP)</p> <p>Alateemad: 2.1 Personalitööd reguleerivad õigusaktid ja organisatsiooni protseduurid 2.2 Personalitöö dokumenteerimine, dokumentide haldamine ja säilitamine 2.3 Personaliarvestus ja andmebaasid</p> <p>3. Personaliplaneerimine, töö analüüs (1 EKAP)</p> <p>Alateemad: 3.1 Ülevaade tööturu olukorrast, planeerimise eesmärgid, personalivajaduse prognoos. 3.2 Töö analüüsi läbiviimine. Meetodid. 3.3 Ametijuhendi ja ametiprofiili koostamine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kõitev loeng personalitööde reguleerivate õigusaktide ja organisatsiooni protseduuride kohta • Arutelu personaliandmebaasi kasutamisest • Mõistekaart -personalitöö dokumenteerimine 	Mitteeristav
<p>Hindamisülesanne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Situatsioonülesanded (personaliarvestus ja töö personali dokumentatsiooniga) • Situatsioonülesanded aruannete koostamise ja personaliga seonduvate näitajate arvutamise kohta • Struktureeritud praktiline töö (tööjõu planeerimine ja personalitöö analüüs ja tööde (ametikohtade) hindamine) 			<p>Hindamismeetod:</p> <p>Rühmatöö Praktiline töö Test</p>	
Lävend				
Hindamisülesanne on esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele.				
Iseseisvad tööd				
• Uurimus rühmatööna: Tööturg ja personaliuuringute läbiviimine, kasutades statistikat, seadusandlust, uuringuid ja analüüse, teoreetilisi materjale ja Meediakanalite informatsiooni				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>kavandab personali värbamise ja valikuprotsessi, valides sobivad värbamiskanaliid ja valikumeetodid</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 4 iseseisev töö: 16 e-õpe: 2 kokku: 26</p>	<ul style="list-style-type: none"> • valib värbamiskanali sihtgrupist lähtuvalt • selgitab personali valiku meetodi sobivust tulenevalt eesmärgist ja kandideerijate hulgast • põhjendab kandidaadi valikuotsust etteantud nõuetest lähtuvalt 	<p>4. Värbamine ja valik (1 EKAP)</p> <p>Alateemad: 4.1 Värbamisvajaduse väljaselgitamine 4.2 Värbamise meetodite kasutamine 4.3 Hindamismeetodite kasutamine valikuprotsessis 4.4 Kandidaatidele tagasiside andmine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arutelu tööjõu värbamise ja valiku kohta • Rollimäng (intervjuu töökandidaatidega) • Kõitev loeng värbamise meetodite kasutamise kohta • Arutelu kandidaatide hindamine ja hindamismeetodite kasutamise kohta (CV analüüs, vestlused, testimine jne) • Praktiline töö tööpakkumiskuulutuse ja tööintervjuu küsimustiku 	Mitteeristav

				koostamise kohta
Hindamisülesanne: • Struktureeritud praktiline töö värbamismeetodite kasutamine, tööpakkumise koostamise ja töötaja arenguevestluse ettevalmistamise või hinnangulehe loomise kohta		Hindamismeetod: Rühmatöö Kontrolltöö Arutlus		
Lävend				
Hindamisülesanne on esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele.				
Iseseisvad tööd				
Värbamise meetoditega tutvumine				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
hindab personali kompetentse hindamiskriteeriumitest lähtuvalt ja selgitab välja personali koolitusvajaduse Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 4 iseseisev töö: 16 e-õpe: 2 kokku: 26	<ul style="list-style-type: none"> võrdleb personali olemasolevaid kompetentse nõutavate kompetentsidega koostab oskuskaardi ja määratleb koolitusvajaduse vastavalt hindamise tulemustele 	5. Töötajate hindamine (0,5 EKAP) Alateemad: 5.1 Hindamiseesmärkide määratlemine 5.2 Hindamissüsteemi kujundamine 5.3 Hindamiskriteeriumide loomine 5.4 Hindamismeetodite kasutamine 6. Töötajate arendamine ja koolitus (0,5 EKAP) Alateemad: 6.1 Arendus- ja koolitus- vajaduse väljaselgitamine 6.2 Arendus- ja koolitus-tegevuse koordineerimine	<ul style="list-style-type: none"> Arutelu hindamise olemuse ja põhiprintsiipide ja töötajate hindamissüsteemi kujundamise ning hindamiskriteeriumite loomise kohta Juhtumianalüüs meeskonnatööna hindamismeetodite ja hindamisinfo analüüsimise ning probleemide hindamises kohta Rollimäng (arenguevestlused, enesehindamine, 360-kraadine hindamine) 	Mitteeristav

Hindamisülesanne: • Praktiline töö oskuskaardi koostamise kohta (kompetentside võrdlusanalüüs) • Praktiline töö (koolituskava koostamine töötaja jaoks)		Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio		
Lävend				
Hindamisülesanne on esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele.				
Iseseisvad tööd				
• Portfoolio: ametijuhendi ja ametiprofiili, töölepingute, tööpakkumise, koolituskava, oskuskaardi, tagasiside ankeedi, küsimustiku, hinnangulehe, statistika aruannete koostamine E-õppekeskkonnas				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt ja kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on omandanud kõik õpiväljundid lävendi tasemel. Sooritatud on järgmised tööd teemadel: Praktiline töö – ametijuhendi ja ametiprofiili koostamine; Juhtumianalüüs meeskonnatööna organisatsiooni personalipoliitikast; Situatsioonülesanded (personaliarvestus ja töö personali dokumentatsiooniga); Situatsioonülesanded aruannete koostamise ja personaliga seonduvate näitajate arvutamise kohta; Struktureeritud praktiline töö (tööjõu planeerimine ja personalitöö analüüs ja tööde /ametikohtade/ hindamine); Praktiline töö värbamisprotsessiskeemi koostamise kohta; Struktureeritud praktiline töö tööpakkumise koostamise ja töötaja arenguveestluse ettevalmistamise või hinnangulehe loomise kohta; Praktiline töö oskuskardi koostamise kohta (kompetentside võrdlusanalüüs); Praktiline töö (koolituskava koostamine töötaja jaoks);
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aigro, J. Muda, M. Orgo, I. Oro, L. Rohtla, T. Siigur, H. Siitam, N. Toomal, H. Tropp, M. Vahtra, K. Vallisaar, H. (2004 – 2008). Tööõigus. Käsiraamatute Kirjastus. AS Äripäev. 2. Alas, R.(2005). Personalijuhtimine. Käsiraamat. Tallinn. Külim. 3. Türk K. (2005). Personali juhtimine. Tartu : Tartu Ülikooli Kirjastus 4. PARE Personalijuhtimise Käsiraamat. Tallinn: Pegasus (2007). 5. Ametiühingute seadus. https://www.riigiteataja.ee/akt/191347?leiaKehtiv 6. Pärk, J. Personalitöötaja käsiraamat. Tallinn: Ten-Team 7. Personalijuhtimise käsiraamat, Tallinn: Äripäeva Kirjastus. 8. Kõrven, T-R. (2006). Dokumendihaldus. Tallinn. Külim. 9. E-käsiraamat töölepingu seadus (http://www.tööõiguskoolitus.eu/front/ru_RU/?ref=%2Fhome%2Fru_RU%2Fhttps://www.riigiteataja.ee/akt/122122012030) 10. Kirikal, H. Õpiobjekt: Personalijuhtimine. Lääne-Viru Rakenduskõrgkool. http://www.lvrkk.ee/kristiina/heve/person/index.html 11. Mägi, J. (2014). E-kursus: Organisatsioon ja juhtimine. http://web.ametikool.ee/jane/okj/?Avaleht 12. Mägi, J. (2014). Loengumaterjal: Personalijuhtimine http://www.e-ope.ee/_download/euni_repository/file/4254/Personalijuhtimine%20konspekt.pdf 13. Kreegimäe, K. Õpiobjekt: Personalijuhtimine. http://www.personal1.edicypages.com/et

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Raamatupidaja“
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	keskhariduse baasil õppija		
Õppevorm	mittestatsionaarne õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
9	Projektijuhtimine	3	Irene Janter, Irina Malkus, Žanna Tsvetkova
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud Karjääriplaneerimine ja ettevõtlus, Ettevõtluskeskkond ja ettevõtte rahandus		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane koostab projekti taotluse ja lõpparuande vastavalt etteantud kriteeriumidele		
Teoreetiline töö	Praktiline töö	Iseseisev töö	E-õpe
10 t	18 t	44 t	6 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab projektide koostamise loogikat, lähtudes juhendmaterjalidest ja õigusaktidest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 6 iseseisev töö: 14 e-õpe: 2 kokku: 26	• Koostab korrektses õppekeeles kasutades arvutiprogramme meeskonnatööna projekti kavandi vastavalt juhendmaterjalidele ja õigusaktidele	1. Projektitaotluse koostamine (1 EKAP) Alateemad: 1.1. Projekti määramine ja idee analüüsimine. 1.2. Projekti tegevuste ja ressursside planeerimine. 1.2.1. Õigusaktid ja juhendid. 1.2.2. Tabelarvutus- või projektitarkvara. 1.3. Projekti koordineerimine ja juhtimine. 1.4. Projekti lõpetamine ja tulemuste hindamine.	• Loeng projektitaotluse koostamisest • Arutelu idee analüüsimise kohta • Arutelu projekti tegevuste ja ressursside planeerimise kohta • Esitlus õigusaktide ja juhendide kohta • Meeskonnatööna projekti tulemuste hindamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: • Praktiline töö -korrektses eesti keeles kasutades arvutiprogramme projekti kavandi vastavalt juhendmaterjalidele ja õigusaktidele koostamine)			Hindamismeetod: Iseseisev töö Test Tunnikontroll	
Lävend				
Hindamisülesanne on esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele.				
Iseseisvad tööd				

- Tutvumine erinevate juhendmaterjalide ja õigusaktidega Riigiteataja kodulehel

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
planeerib projekti ressursid, rakendades projektipõhist arvestussüsteemi; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 6 iseseisev töö: 14 e-õpe: 2 kokku: 26	<ul style="list-style-type: none"> • Koostab projekti eelarve lähtudes kulude abikõlblikkusest kasutades tabelarvutus- või projektitarkvara. • Rakendab ressursside planeerimisel projektipõhist arvestust ja sobivat tarkvara • Annab hinnangu võimalikele riskidele projekti kavandist ja kriteeriumidest lähtuvalt 	2. Projektipõhine rahastamine ja arvestus (1 EKAP) Alateemad: 2.1. Rahastamismudelid. 2.2. Projekti kulueelarve ja rahavoogude juhtimine. 2.3. Projekti kajastamine raamatupidamises.	<ul style="list-style-type: none"> • Loeng projektipõhine rahastamisest ja arvestusest • Arutelu rahastamismudelite kohta 	Mitteeristav
Hindamisülesanne:			Hindamismeetod:	
<ul style="list-style-type: none"> • Praktiline töö (projekti eelarve lähtudes kulude abikõlblikkusest kasutades tabelarvutus- või projektitarkvara koostamine) • Komplekssülesanne ressursside planeerimise ja võimalike riskide projekti kavandise hindamise kohta 			Praktiline töö Arvestustöö	
Lävend				
Hindamisülesanne on esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele.				
Iseseisvad tööd				
<ul style="list-style-type: none"> • Loogiline maatriks: projekti tegevuste ja ressursside planeerimine 				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
orienteerub projekti aruandluses lähtudes projektidele esitatavatest nõuetest; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 6 iseseisev töö: 16 e-õpe: 2 kokku: 26	<ul style="list-style-type: none"> • Koostab projekti lõpparuande vastavalt juhendmaterjalidele ning õigusaktidele • Analüüsib ja esitleb projekti ressursside kasutamist lähtuvalt projekti lõpparuandest 	3. Projektipõhine rahastamine ja arvestus (kontaktõpe sh praktiline töö ja iseseisev töö): 3.1. Rahastamismudelid. 3.2. Projekti kulueelarve ja rahavoogude juhtimine. 3.3. Projekti kajastamine raamatupidamises.	<ul style="list-style-type: none"> • Loeng projekti raamatupidamises kajastamise kohta • Ülesanded meeskonnatöona projekti lõpparuande ja võimalikele riskidele analüüs • Arutelu projekti hindamise kohta • Projekti esitus 	Mitteeristav
Hindamisülesanne:			Hindamismeetod:	
<ul style="list-style-type: none"> • Praktiline töö -projekti lõpparuande koostamine vastavalt juhendmaterjalidele ning õigusaktidele • Esitus ja seletus projekti ressursside kasutamise kohta, lähtuvalt projekti lõpparuandest • Projekti lõpparuande analüüs ja hinnang võimalikele riskidele projekti kavandist ja kriteeriumidest lähtuvalt 			Praktiline töö Ettekanne/esitus	
Lävend				

Hindamisülesanne on esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele.
Iseseisvad tööd
• Esitus: projekti esitluse ettevalmistamine ja vormistamine

Hindamine	Mitteeristav
Lävend	
Hindamisülesanne on esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele.	
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitteeristavalt ja kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on omandanud kõik õpiväljundid lävendi tasemel. Sooritatud on järgmised tööd teemadel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktiline töö -korrektses eesti keeles kasutades arvutiprogramme projekti kavandi vastavalt juhendmaterjalidele ja õigusaktidele koostamine); • Praktiline töö (projekti eelarve lähtudes kulude abikõlblikkusest kasutades tabelarvutus- või projektitarkvara koostamine; • Kompleksülesanne ressursside planeerimise ja võimalike riskide projekti kavandise hindamise kohta; • Praktiline töö -projekti lõpparuande koostamine vastavalt juhendmaterjalidele ning õigusaktidele; • Esitus ja seletus projekti ressursside kasutamise kohta, lähtuvalt projekti lõpparuandest; • Projekti lõpparuande analüüs ja hinnang võimalikele riskidele projekti kavandist ja kriteeriumidest lähtuvalt;
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Perens, A. (1999, 2002). Projektijuhtimine. Tallinn: Külim. 2. Rahvusvahelise projektijuhtimise käsiraamat. (2000) http://www.siseministeerium.ee/300 3. Projekti- ja protsessijuhtimise käsiraamat Äripäeva käsiraamat. 4. Raamatupidamise Toimkonna juhend 12. 5. Abikõlblike kulude määramise üldised tingimused ja kord. (https://www.riigiteataja.ee/akt/108122010015) <p>Õppeinfosüsteemis Moodle kursusele registreerunutele</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leštšuk, V. E-Kursus: Projektijuhtimine majandusarvestuse spetsialistidele (https://moodle.e-ope.ee/course/view.php?id=3405)

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Raamatupidaja“
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	tase 5 õppekaval õppija		
Õppevorm	mittestatsionaarne õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
10	Ettevõtlusõppe	6	Irina Malkus, Žanna Tsvetkova, Jelena Zabegajeva, Aili Arming
Nõuded mooduli alustamiseks	on läbitud moodul Karjääri planeerimine ja ettevõtlus		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane on omandanud pädevuse (teadmised, oskused ja hoiakud), mis võimaldab tal olla ettevõtlik töötaja ning luua ja juhtida ettevõtet õpitavas valdkonnas		
Teoreetiline töö	Praktiline töö	Iseseisev töö	E-õpe
20 t	30 t	90 t	16 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
hindab ärivõimalusi, arvestades iseenda eeldusi ja ettevõtluskeskkonda	analüüsib enda võimalusi ettevõtjana või ettevõtliku töötajana lähtudes vajalikest ressurssidest ja ärietikast analüüsib meeskonnatööna õpitava valdkonna ettevõtte toimimist ja juhtimist ning selle keskkonda analüüsib meeskonnatööna kavandatud äriidee uudsust ja teostatavust arvestades sihturgu ja ettevõtluskeskkonda koostab ärimudeli lähtudes äriidee teostatavusest	Ettevõtte Ettevõtlus Ettevõtja Ettevõtlikkus Ettevõtluskeskkond Kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõttele Äriidee Ärimudelid Meeskonnatöö	<ul style="list-style-type: none"> • Praktiline meeskonnatöö: struktureeritud aruande (foto-, video- vm) koostamine lähtuvalt juhiseist • Kohtumine ettevõtjaga (rühmatöö) • Õppekäik ettevõttesse • Töövarjuna ettevõttes • Intervjuu ettevõtjaga (rühmatöö) • Lood (sh videod) ettevõtetest ja ettevõtjatest • Mõistekaart rühmatööna • Ajurünnak • Videolugu • Ideekaart: äriidee õpitavas valdkonnas • Ärimudeli koostamine ja 	Mitteeristav

			esitlemine rühmatööna • Analüüsimeetodid (SWOT, PESTLE, jutumianalüüs)
--	--	--	---

Hindamisülesanne: Struktureeritud aruanne ja selle esitlus meeskonnatööna juhendi alusel: Ettevõtte kirjeldus, huvigrupid ja keskkond, meeskonnatöö analüüs ja hinnang	Hindamismeetod: Uurimustöö
--	--------------------------------------

Lävend

<p>1) Struktureeritud aruande vastavus juhisele Aruanne vastab juhisele (nõutavad osad, sisu, vormistus)</p> <p>2) Aruande vormistus Aruanne on vormistatud vastavalt kirjalike tööde nõuetekohaselt</p> <p>3) Aruande esitamine tähtajaks Aruanne on esitatud kokkulepitud tähtajaks</p> <p>4) Meeskonnatöö toimimine Tööjaotus tehtud, tööülesanded teostatud kokkulepitud tähtaegadeks, kõik meeskonnaliikmed on panustanud meeskonnatöösse</p> <p>5) Enesehinnang Antud juhisele vastav hinnang õppimisele ja meeskonnatööle</p>
--

Hindamisülesanded

Hindamisülesanded ja hindamismeetodid	Hindekriteeriumid
Analüüs SWOT-analüüs "Minu võimalused ettevõtjana"	<p>Mitteeristav hindamine</p> <p>Lävend:</p> <p>1) Analüüs vastavus SWOT-analüüsi mudelile Analüüsis on toodud sisemised tugevused ja nõrkused ning välised võimalused ja ohud</p> <p>2) Analüüsi sisu Analüüsis on käsitletud ettevõtjana tegutsemiseks vajalikud teadmised, oskused, hoiakud</p> <p>3) Järeldused SWOT-analüüsist Koostatud SWOT-analüüsist on esitatud vähemalt kolm järeldust ettevõtjana tegutsemiseks</p> <p>4) Analüüsi esitamine tähtajaks Analüüs on esitatud kokkulepitud tähtajaks</p>
Analüüs Äriidee koostamine ja analüüs Kompleksülesanne meeskonnatööna juhendi alusel	<p>Mitteeristav hindamine</p> <p>Lävend:</p> <p>1) Äriidee kirjeldus ja teostatavuse põhjendus Äriidee on kirjeldatud lähtuvalt äriidee põhiküsimustest –Mida?, Kellele?, Kuidas? Ja Miks? (vajalikkus, põhjendus, teostatavus)</p> <p>2) Äriidee analüüs Äriideed on analüüsitud sihtrühmadest, turust ja konkurentsiolekorrast lähtuvalt</p> <p>3) Äriidee makrokeskkonna analüüs Äriideele on koostatud PESTLE analüüs, mis sisaldab kõiki selle aspekte</p> <p>4) Esitlus Äriidee ja selle analüüs on esitletud kokkulepitud ajal</p> <p>5) Hinnang meeskonnatööle Antud juhisele vastav hinnang meeskonnatööle</p>

Analüüs Ettekanne/esitlus Ärimudeli koostamine ja esitlus Kompleksülesanne meeskonnatööna	Mitteeristav hindamine Lävend: 1) Ärimudel ja selle põhjendus Ärimudel vastab juhendile: sisaldab nõutud osi, sisu vastab juhendile ning on põhjendatud 2) Ärimudeli koostamine meeskonnatööna Ärimudeli koostamisel on kasutatud sobivat digivahendit ühistööks 3) Esitluse vormistus Esitluse koostamisel on järgitud valitud esitlusviisi (nt poster, slaidiesitlus) põhimõtteid 4) Esitluse tegemise tähtaeg Esitlus on tehtud kokkulepitud tähtajal 5) Esitluse viis, selgus, arusaadavus Esitlemine on korrektne, selge ja arusaadav 6) Hinnang meeskonnatööle Antud juhisele vastav hinnang meeskonnatööle sh digivahendite kasutamisele
--	--

Iseseisvad tööd

SWOT-analüüs "Minu võimalused ettevõtjana"

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kavandab turundustegevused vastavalt äriidees valitud tootele, tarbijale ja turutingimustele	kirjeldab meeskonnatööna sihtrühmi ja turgu lähtuvalt tootest põhjendab meeskonnatööna valitud turundustegevusi lähtuvalt sihtrühmast, turust ja tootest	Nõudlus, pakkumine ja turu tasakaal Konkurents Turunduseesmärgid Turundusmeetmestik Turuanalüüs Turundusuuring	<ul style="list-style-type: none"> Mõistekaart rühmatööna: toote kirjeldus Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: Sihtrühmade analüüs Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel - turundustegevuste plaan 	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

- Struktureeritud kirjalik töö juhendi alusel ja selle esitlus rühmatööna:
- Sihtrühmade analüüs ja turundustegevuste plaan üheks aastaks

Hindamismeetod:

Rühmatöö
 Uurimustöö
 Ettekanne/esitlus

Lävend

- 1) Toote kirjeldus
 Toodet on kirjeldatud arvestades erinevaid aspekte ning tootekirjeldus on visualiseeritud mõistekaarti kasutades
- 2) Sihtrühmade analüüs
 Sihtrühmade analüüs on tehtud ja vastab nõuetele, tehtud järeldused on põhjendatud
- 3) Turuanalüüs
 Turuanalüüs on tehtud ja vastab nõuetele, tehtud järeldused on põhjendatud
- 4) Turundustegevuste plaan koos eelarvega
 Põhjendatud turundustegevuste plaan koos vajaliku eelarvega on koostatud
- 5) Meeskonnatöö esitlus

Esitluses on väljatoodud kõige olulisem, esitlus on ühiselt ettevalmistatud, veebis jagatud ja toimunud

Iseseisvad tööd

Sihtrühmade analüüs ja turundustegevuste plaan

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kavandab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes õigusaktidest ja heast tavast	koostab meeskonnatööna ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve ning müügiprognoosi lähtudes äriideest ja turuanalüüsist hindab meeskonnatööna erinevaid finantseerimisvõimalusi lähtudes loodud äriidee valdkonnast kavandab ettevõtte majandusarvestuse lähtudes õigusaktidest ja heast tavast	Majanduskeskkond Tulude ja kulude ringkäik Ressursid Ettevõtte tulud ja kulud Majandusarvestuse põhialused (eelarved, kasumiaruanne, bilanss) Äriseadus, raamatupidamise seadus, võlaõigusseadus Ettevõtte maksud Ärimudeli finantsosa: tulud ja kulud	<ul style="list-style-type: none">• Juhtumianalüüsid (näidisülesanded) rühmatööna• Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel (meedium vaba): ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve, müügiprognoos, kasumiplaan ja bilanss• Juhtumianalüüs: ettevõtte finantseerimisvõimalused• Praktiline meeskonnatöö: ettevõtte majandusarvestuse põhimõtted koos seoste/viidetega õigusaktidele ja/või heale tavale	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Investeeringud, rahavood, müügiprognoos, kasumiplaan, bilansiprognos, ettevõtte majandusarvestuse põhimõtted

Kompleksülesanne

Koostab juhendi alusel meeskonnatööna ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve ning müügiprognoosi lähtudes äriideest ja turuanalüüsist kasutades selleks erinevaid tabelarvutustarkvara programme ning äri- ja finantsplaneerimise rakendusi.

Tabelarvutustarkvara MS Excel <http://www.htg.tartu.ee/if/MsexcelS/>

Äri- ja finantsplaneerimise rakendus iplanner.net <http://www.iplanner.net/business-financial/online/start.aspx?country=ee>

Hindab meeskonnatööna erinevaid finantseerimisvõimalusi lähtudes loodud äriidee valdkonnast.

Selgitab juhendi alusel majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes õigusaktides sätestatud nõuetest ja heast tavast.

Hindamismeetod:

Rühmatöö

Uurimustöö

Ettekanne/esitlus

Lävend

1) Ettevõtte tegevuse alustamiseks ja äriidee elluviimiseks vajalike ressursside nimekiri rahalises väljenduses.

Ettevõtte tegevuse alustamiseks ja äriidee elluviimiseks vajalike ressursside nimekiri rahalises vääringus on koostatud.

2) Ettevõtte äriideest lähtuv toote/teenuse investeeringute ja tegevuskulude eelarve.

Ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve äriideest lähtuvale tootele/teenusele on koostatud.

3) Ettevõtte äriideest lähtuv toote/teenuse omahinna ja müügihinna kalkulatsioon tooteühiku kohta.

Ettevõtte äriideest lähtuv toote/teenuse omahinna ja müügihinna kalkulatsioon tooteühiku kohta on koostatud.

4) Ettevõtte müügiprognoos tootele/teenusele.

Müügiprognoos tootele/teenusele on koostatud.

5) Ettevõtte kasumiläve analüüs püstitatud äriideele.
Ettevõtte kasumiläve analüüs on koostatud aastate lõikes kogu planeerimisperioodiks (üks kuni kolm aastat).

6) Ettevõtte rahavoogude plaan äriideega seonduvate väljaminekute planeerimiseks.
Rahavoogude plaan ettevõttele on koostatud (esimesel kuni kolmandal) tegevusaastal kuude lõikes nii, et rahajääk kõikide kuude lõpuks oleks positiivne.

7) Ettevõtte bilansiprognosis äriidee elluviimisel kujunenud finantsseisu fikseerimiseks.
Ettevõtte äriidee elluviimisel kujunenud finantsseisu fikseerimiseks on (esimese kuni kolmanda) tegevusaasta lõpuks koostatud bilansiprognosis. Kasutatud on erinevaid tabelarvutustarkvara programme ning äri- ja finantsplaneerimise rakendusi.

2.

1) Finantseerimise võimalused ettevõtte loomiseks ja äriidee elluviimiseks.
Ettevõtte loomiseks ja äriidee elluviimiseks on leitud piisav hulk finantseerimisallikaid.

2) Finantseerimisallikate valik püstitatud äriidee elluviimiseks.
Püstitatud äriidee elluviimiseks on optimaalsed finantseerimisallikad valitud.

3.

1) Ettevõtte majandusarvestuse süsteemi olemus ja põhimõtete kirjeldamine.
Majandusarvestuse süsteemi olemus ja põhimõtted on kirjeldatud ideekaardi alusel.

2) Äriidee elluviimisega seotud majandusnäitajate kaardistamine ja ettevõtte majandusarvestusega seostamine.
Äriidee elluviimisega seotud majandusnäitajad on kaardistatud ja seostatud ettevõtte majandusarvestusega.

3) Ettevõtte majandusarvestuse terviksüsteemi loomine äriidee elluviimiseks.
Äriidee elluviimiseks on loodud ettevõtte majandusarvestuse terviksüsteem, mille näitlikustamiseks on kasutatud ideekaardi meetodit.

4) Käibemaksu ja tööjõukulude maksude arvutamine juhtumianalüüsi põhjal.
Tabelarvutustarkvara abil ja juhtumianalüüsi põhjal on arvestatud ettevõtte käibemaksu ja tööjõumaksud.

5) Ajatelg ettevõtluse maksustamisega seotud tähtaegade kohta.
Juhtumianalüüsi põhjal on ettevõtte maksustamisega seotud tähtaegade kohta koostatud ajatelg, kasutatud veebipõhist ajatelje koostamise programmi.

Iseseisvad tööd

müügiprognosis koostamine

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
korraldab ettevõtte juhtimise ja arenduse lähtuvalt ärimudelitest	kavandab ettevõtte asutamise protsessi lähtudes äriseadustikust kavandab meeskonnatööna juhtimistegevused lähtuvalt ettevõtte eesmärkidest koostab ettevõtte arengustrateegia lähtudes ärimudelitest, finantsprognosidest ja ettevõtluskeskkonnast	Ärimudeli koostamine Ettevõtte asutamine Ettevõtlusvormid Meeskonnatöö Organisatsioon (inimesed, struktuur, eesmärk) Juhtimistegevused Strateegiline juhtimine	<ul style="list-style-type: none"> Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: protsessikirjeldus või –mudel ettevõtte asutamisest lähtuvalt ettevõtlusvormist ja äriideest Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: ettevõtlusvormide võrdlus Juhtumianalüüsid juhtimisest ja strateegiatest 	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Ettevõtte asutamise protsessi kirjeldus/mudel ja selle esutlus Kompleksülesanne meeskonnatööna			Hindamismeetod: Rühmatöö Ettekanne/esitlus	

Lävend

- 1) Ettevõtlusvormi sobivus ärimudeliga, valiku põhjendus
Ettevõtlusvormi valik on vastavuses ärimudeliga ja valik on põhjendatud
- 2) Asutamisprotsessi ja dokumentide vastavus kehtivale äriseadustikule
Asutamisprotsessi kirjeldus ja skeem ning asutamisega seotud dokumentide näidised on vastavuses kehtiva äriseadustikuga
- 3) Asutamisprotsessi visualiseerimine
Asutamisprotsess on visualiseeritud digivahendiga ning on jälgitav ja arusaadav
- 4) Meeskonnasisene tööjaotus ja –korraldus, meeskonnaliikmete kaasatus
Meeskonnas on tööülesanded jaotatud ja teostatud õigeaegselt, kõik meeskonnaliikmed on kaasatud võimalikult ühtlase töökoormuse ja tööajaga
- 5) Hinnang meeskonnatööle
Antud hinnang meeskonnatööle
- 6) Ülesande esitlus (vahendid, aeg)
Asutamisprotsessi mudeli esitlus on koostöös ette valmistatud ja esitletud ettenähtud ajaga

Hindamisülesanded

Hindamisülesanded ja hindmismeetodid	Hindekriteeriumid
Rühmatöö Ettekanne/esitlus Ettevõtte arengustrateegia koostamine ja selle esitlus Kompleksülesanne meeskonnatööna, lähtudes juhendist.	Mitteeristav hindamine Lävend: 1) Ettevõtte väärtuste, missiooni ja visiooni vastavus ettevõtte eesmärkidega Ettevõtte missioon, visioon ja väärtused sõnastatud ja kooskõlas ettevõtte eesmärkidega 2) PESTLE-analüüs ja järeldused PESTLE- analüüs on kirjeldatud kõiki komponente ning sellest on tehtud põhjendatud järeldused ettevõttele 3) SWOT-analüüs SWOT-analüüs on koostatud ja vastab nõuetele (sisemine ja väline analüüs), tehtud järeldused on kooskõlas ettevõtte ärimudeliga 4) Ettevõtte eesmärkide ja peamiste tegevuste vastavus Ettevõtte eesmärgid on sõnastatud kolmeks aastaks ning nende saavutamiseks on kirjeldatud vastavad tegevused 5) Ettevõtte struktuur ja juhtimine, selle visualiseerimine Ettevõtte struktuurijoonis on selge ja arusaadav 6) Personalijuhtimise kirjeldus Kirjeldatud personali värbamise ja valiku põhimõtteid, personali koolitamise ja arendamise ning töö hüvitamisega seotud põhimõtteid 7) Suhtlemine ettevõttes Ettevõttesisene ametlik suhtlemine on kirjeldatud 8) Ettevõtte koostöösuhted Ettevõtte peamised koostööpartnerid ja nende seos ettevõttega on kirjeldatud 9) Kontrolli/hindamissüsteem ettevõttes Personali ja töö hindamine ning sisendi, protsessi ja väljundi kontrollimine on kirjeldatud 10) Meeskonnatöö hindamine Meeskonnaliikmed on kaasatud, tööjaotus on ühtlane, meeskonnatööle on antud hinnang vastavalt juhisele 11) Arengustrateegia esitlus Esitluses on toodud välja olulisim, esitlus on ühiselt ette valmistatud, veebis jagatud ja läbi viidud kokkulepitud ajal
Iseseisvad tööd	
ärimudeli koostamine	

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt ja kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on omandanud kõik õpiväljundid lävendi tasemel ja on sooritanud kõik hindamisülesanded sh iseseisva töö nõuetekohaselt ja tähtaegselt.
Mooduli hindamine	mitmeeristav hindamine
Õppematerjalid	<p>Randma, T., Raiend, E., Rohelaan, R. jt (2007) Ettevõtluse alused. SA Innove http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Ettevõtlusope/Ettevõtluse%20alused%20õpilasele.pdf</p> <p>Sirkel, R., Uiboleht, K., Teder, J. jt (2008) Ideest eduka ettevõteteni. SA Innove http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Ettevõtlusope/Ideest%20eduka%20ettevõteteni.pdf</p> <p>Osterwalder, A, Pigneur, Y (2014) Ärimudeli generatsioon, Rahvusraamatukogu kirjastus</p> <p>Kärsna, O. (2009). Pissettevõtja käsiraamat, Kirjastus Ilo</p> <p>Zeiger, Peedu (2013). Vajalikke teadmisi ettevõtlusest. E-õpik. TLÜ http://ettevotlusope.weebly.com/</p> <p>Suppi, K. (2013) Ettevõtlusõpik-käsiraamat, Atlex</p> <p>Pärna, O jt (2016) Töö ja oskused 2025, Kutsekoda OSKA programm</p> <p>Töötamise tuleviktrendid http://oska.kutsekoda.ee/tootamise-tuleviktrendid/tootamise-tuleviktrendid-2016/</p> <p>Teder, J., Varendi, M. (2008) Mis toimub ettevõttes? Ettevõtte hindamine ja arendamine. HTM, SA Innove</p> <p>Jaansoo, A. (2012) Turunduse alused. I: baasteooria, juhtumikirjelduste ja ülesannete kogu. SA Innove http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Õppe-%20ja%20juhendamaterjalid/Turundus%20I.pdf</p> <p>Vodja, E., Zirnask, V., Suitsu, P. jt (2014) Majandusõpik gümnaasiumile. Junior Achievement Eesti SA</p> <p>Kuusik, A. (2010) Teadlik turundus. TÜ kirjastus</p> <p>Mägi, J. Ettevõtluse ja äriplaani koostamise alused (2011) http://www.e-ope.ee/_download/euni_repository/file/2168/Ettevõtlus_2011%20tekst.pdf</p> <p>Eamets, R jt (2012) Ettevõtlikkusest ettevõtluseni, SA Teadlik Valik</p> <p>TÜ, TTÜ, EEK Mainor (2014) Ettevõtlikkusest ettevõtluseni töövihik https://koolielu.ee/waramu/view/1-00fc8369-4a5b-4fd8-9271-da0d872060c9</p> <p>Mägi, J. (2011) Organisatsioon ja juhtimine. E-kursus web.ametikool.ee/jane/okj</p> <p>Alas, R. (2008) Juhtimise alused. Külim</p> <p>Alas, R (2005) Personalijuhtimine. Külim</p> <p>e-äriregistri Ettevõtjaportaali https://ettevotjaportaali.rik.ee</p> <p>Äriseadustik https://www.riigiteataja.ee/akt/131122010019?leiaKehtiv</p> <p>Eesti.ee https://www.eesti.ee/est/ettevotte_registreerimine</p> <p>EAS http://www.eas.ee/alustav/ari-planeerimine/ettevotte-rajamisega-seotud-toimingud/</p> <p>EAS http://www.eas.ee/alustav/finantseerimise-kaasamine/stardikapital-finantseerimine-investeerimine/</p> <p>EAS isegeneeruvate finantsprognooside vormid http://www.eas.ee/alustav/ari-planeerimine/ressusside-vajadus_rahakaibe-plaan/</p> <p>iPlanner http://www.eas.ee/alustav/finantseerimise-kaasamine/stardikapital-finantseerimine-investeerimine/</p> <p>Maksu- ja Tolliamet www.emta.ee</p> <p>Raamatupidamise Toimkond www.easb.ee http://www.fin.ee/easb</p> <p>Raamatupidamise ja maksuinfo portaali www.rmp.ee www.rup.ee</p>

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Raamatupidaja“
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	keskharidusega õppija		
Õppevorm	mittestatsionaarne õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
11	FIE Raamatupidamine	2	Irene Janter, Irina Malkus, Žanna Tsvetkova
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud ettevõtlusõpe ja raamatupidamise alused		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime majandusüksuse majandussündmuste kajastamisega arvestusregistrites ning ettevõtluse tulude ja kulude aruannete koostamisega.		
Teoreetiline töö	Praktiline töö	Iseseisev töö	E-õpe
8 t	10 t	56 t	4 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kajastab dokumentide alusel FIE majandussündmusi arvestusregistrites; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 4 iseseisev töö: 16 e-õpe: 2 kokku: 26	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab majandussündmusi päevaraamatus nii käsitsi kui ka tabelarvutus-tarkvaras; 	<ol style="list-style-type: none"> FIE, kui ettevõtlusvormi eelised ja puudused. Majandussündmuste dokumenteerimine ja kirjendamine päevaraamatus. Kassa- ja tekkepõhine raamatupidamine, üleminek kassapõhiselt arvestuselt tekkepõhisele arvestusele. Käibemaksuarvestus, vorm KMD. Osaliste kulude arvestus, kulude suuruse kalkuleerimine Ettevõtlusega mitteseotud kulude maksustamine FIE tulu- ja sotsiaalmaks ning avansilised maksed, erikonto, maksusoodustused 	<ul style="list-style-type: none"> Loeng, arutelu Situatsiooniülesannete lahendamine 	Mitteeristav
Hindamisülesanne: • Kompleksülesanne		Hindamismeetod: Kontrolltöö Ülesanne/harjutus		
Lävend				
Teema loetakse arvestatuks, kui õpilane: 1. Kajastab majandussündmusi päevaraamatus nii käsitsi kui ka tabelarvutus-tarkvaras.				
Iseseisvad tööd				
• Kompleksülesande lahendamine				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb FIE töötasustamise põhimõtteid lähtudes kehtivatest õigus- ja normatiivaktidest; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 2 iseseisev töö: 22 kokku: 26	• arvestab etteantud juhendi järgi töötaja töötasu ja deklareerib TSD vormil;	1.Keskmise töötasu arvutamine. 2.Puhkusepäevade leidmine ja puhkustasu arvutamine. 3. Haigushüvitise arvutamine. 4. Maksude kinnipidamine. 4.1 Töötuskindlustusmaks. 4.2. kohustuslik kogumispensionimaks 4.3.üksikisiku tulumaks 5.Tööandja maksud 5.1 sotsiaalkindlustusmaks 5.2 töötuskindlustusmaks 6. Deklaratsioon TSD	• Loeng, arutelu • Praktilised ülesanded töötasu,haigushüvitiste, puhkusetasu,lõpparve arvutamise ja maksmise kohta	Mitteeristav
Hindamisülesanne: • Situatsioonülesanded töötasu arvutamise kohta			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
Arvestab etteantud juhendi järgi töötaja töötasu ja deklareerib TSD vormil				
Iseseisvad tööd				
• Õigusaktide lugemine, õppematerjalidega Maksu- ja Tolliameti kodulehel tutvumine				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
koostab ja esitab FIE maksudeklaratsioonid lähtuvalt õigusaktidest; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 4 iseseisev töö: 18 e-õpe: 2 kokku: 26	• täidab ettevõtluse tulude deklaratsiooni vorm- E ja käibemaksu deklaratsiooni vormi KMD;	1. Tuludeklaratsiooni E-vorm. 2. Vastuvõtukulud. 3. Ettevõtluse tuludest suuremate kulude kandmine tulevastesse perioodidesse. 4. FIE lõpetamine ja registrist kustutamine.	• Loeng, arutelu • Kompleksülesanne	Mitteeristav
Hindamisülesanne: • Tuludeklaratsiooni E-vormi täitmine			Hindamismeetod: Ülesanne/harjutus	
Lävend				
Koostab ettevõtluse tulude deklaratsiooni vorm- E ja käibemaksu deklaratsiooni vormi KMD				
Iseseisvad tööd				

Hindamine	Mitteeristav
Lävend	
Hindamisülesanne on esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele.	
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt ja kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on omandanud kõik õpiväljundid lävendi tasemel. Sooritatud on järgmised tööd teemadel: <ul style="list-style-type: none"> • Kompleksülesanne; • Situatsioonülesanded töötasu arvutamise kohta; • Tuludeklaratsiooni E-vormi täitmine:
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Raamatupidamise seadus. 2. FIE ABC Maksu- ja Tolliameti juhend www.emta.ee 3. L. Alver, J. Alver "Finantsarvestus" DEEBET, Tallinn 2009 4. Maksu- ja Tolliameti koduleht www.emta.ee 5. Valdkonnaalased õigusaktid: <ol style="list-style-type: none"> a. Äriseadustik b. Tulumaksuseadus c. Sotsiaalmaksuseadus d. Töötuskindlustusmakseseadus e. Kogumispensioniseadus g. Töölepinguseadus h. Käibemaksuseadus

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Raamatupidaja“
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	keskharidusega õppija		
Õppevorm	mittestatsionaarne õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
12	Erialane saksa keel	4	Natalja Kaalik, Irina Malkus
Nõuded mooduli alustamiseks	Algteadmised õpitavast võõrkeelest B1 tasemel Finantsarvestuse moodul läbitud		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab algtasemel kõnes ja kirjas saksakeelset erialast terminoloogiat.		
Teoreetiline töö	Praktiline töö	Iseseisev töö	E-õpe
20 t	10 t	66 t	8 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab erialast võõrkeelset terminoloogiat	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab põhilisi raamatupidamis- ja finantsalaseid termineid saksa keeles; 	1. Sisejuhatuse majanduse ja äri inglise keele valdkonda (1 EKAP) 1.1. Enesetutvustus, vajalikud kutseoskused ja isikuomadused, tööintervjuu ja CV kirjutamine, tööülesannete kirjeldused, töökeskkond. 1.2. Äriettevõtte ja organisatsioonid, nende struktuur, ettevõtluskultuur, rahvus- ja kultuuridevahelised suhted. 1.3. Majandusarvestuse, rahanduse ja kaubanduse valdkonna saksa keelse terminoloogia.	<ul style="list-style-type: none"> • Arutelu enesetutvustuse, vajalike kutseoskuste ja isikuomaduste üle • Videoklipi vaatamine ja arutelu (näidisintervjuud, eduka tööintervjuu sooritamise nipid) • Rollimängäriettevõtte ja organisatsiooni struktuur, ettevõtluskultuur, rahvus- ja kultuuridevahelised suhted • Lugemis- ja/või kuulamisülesande täitmine juhendi alusel 	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

- Mõistekaardi koostamine
- Küsimustiku täitmine
- Intervjuu

Hindamismeetod:

Ülesanne/harjutus
Tööleht
Intervjuu

Lävend
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele
Iseseisvad tööd
• Erialase sõnastiku loomine

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
rakendab erialast saksakeelt finantsaruandluse koostamisel ja tõlgendamisel	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab finantsaruannete sisu saksa keeles; 	2. Finantsaruandlus (1 EKAP) 2.1. Finantsarvestuse põhiprintsiibid ja raamatupidamis-ja finantsdokumendid. 2.2. Finantsaruanded ja nende kirjade sisu, suhtarvude esitamine, dokumentatsioon.	<ul style="list-style-type: none"> • Lugemis-ja/või kuulamisülesande täitmine juhendi alusel • Arutelu finantsaruannete koostamise ja tõlgendamise kohta • Rollimäng majandusaasta aruanne arutelu kohta • Mõistekaart finantsaruandluses 	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktilised tööd: suulised ja kirjalikud ülesanded vastava sõnavara omandamiseks ja selle kinnistamiseks ning põhjaruannete koostamine			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele				
Iseseisvad tööd				
<ul style="list-style-type: none"> • Erialase sõnastiku loomine • Saksakeelsete kirjalikke kokkuvõtete tegemine erialase kirjanduse, artiklite põhjal 				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab saksakeelseid lihtsaid fraase ja lauseid erialases suulises ja kirjalikus suhtlemises	<ul style="list-style-type: none"> • suhtleb saksa keeles arvestades kultuuridevaheliste erinevustega ärisuhtlemisel; • kirjeldab erialaga seonduvaid probleeme, esitab meeskonnatööna lahendusi suuliselt ja kirjalikult; 	3. Ärialane suhtlus- ja kirjakeel (1 EKAP) 3.1. Ettekanded, presentatsioonitehnikad. 3.2. Koosolekud, töövestlus, meeskonnatöö eripära. 3.3. Kliendisuhted, kontakt äripartneriga, läbirääkimised, telefonikommunikatsioon.	<ul style="list-style-type: none"> • Lugemis-ja/või kuulamisülesande täitmine juhendi alusel • Diskussioonid ning dialoogid erinevatel valdkonnapõhistel teemadel • Rollimäng- kontakt äripartneriga ja telefonikommunikatsioon 	Mitteeristav

				• Rühmatöö koosoleku, töövestluse ja meeskonnatöö eripära kohta
Hindamisülesanne:			Hindamismeetod:	
<ul style="list-style-type: none"> • Probleemisituatsiooni lahendamine: inglise keele kasutamine erialaga seotud situatsioonides • Suuline esitus presentatsioonitehnikate kohta 			Suuline esitus Probleemisituatsiooni lahendamine	
Lävend				
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele				
Iseseisvad tööd				
<ul style="list-style-type: none"> • Erialase sõnastiku loomine • Saksakeelsete kirjalikke kokkuvõtete tegemine erialase kirjanduse, artiklite põhjal 				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
koostab dokumente erialases saksa keeles arvuti abil	<ul style="list-style-type: none"> • koostab elektroonilisi saksakeelseid dokumente, lähtudes dokumentide vormistamise nõuetest ja ärikirjavahetuse põhimõtetest; 	4. Majandusarvestuse , rahanduse , kaubanduse valdkonna seotud dokumentatsioon 4.1. Väärtpaberid, investeerimine, raha ja pangandus, pangatehingud, dokumentatsioon (maksekorraldus, kinnituskiri). 4.2. Kaubandus: ostu ja - müügittehingud, import/eksport, kaubandus EL-is, dokumentatsioon (arve, tellimuskiri, päring ja päringuvastus, kaebekiri, tootetuvustuse ja hinnakiri, tollideklaratsioon). 4.3. (Äri)blanketid, taotlused, ärikirjad ja ärikirjavahetus.	Praktilised tööd kirjaliku erialase suhtlemise arendamiseks	Mitteeristav
Hindamisülesanne:			Hindamismeetod:	
Praktiline töö: ärikirjade ja dokumentide koostamine näidise järgi			Praktiline töö	
Lävend				
ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele				

Hindamiskriteeriumid	Moodul loetakse arvestatuks, kui õpilane: <ol style="list-style-type: none"> 1. kasutab põhilisi raamatupidamis- ja finantsalaseid termineid saksa keeles 2. selgitab finantsaruannete sisu saksa keeles 3. suhtleb saksa keeles arvestades kultuuridevaheliste erinevustega ärisuhtlemisel 4. kirjeldab erialaga seonduvaid probleeme, esitab meeskonnatööna lahendusi suuliselt ja kirjalikult 5. koostab elektroonilisi saksakeelseid dokumente, lähtudes dokumentide vormistamise nõuetest ja ärikirjavahetuse põhimõtetest
Hindamine	Mitteeristav
Lävend	

Ülesanded esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele	
Iseseisev töö	Iseseisvad tööd: 1. Erialase sõnastiku loomine 2. Saksakeelsete kirjalikke kokkuvõtete tegemine erialase kirjanduse, artiklite põhjal
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt ja kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on omandanud kõik õpiväljundid lävendi tasemel. Sooritatud on järgmised tööd teemadel: • Mõistekaardi koostamine; • Küsimustiku täitmine; • Intervjuu; Praktilised tööd: suulised ja kirjalikud ülesanded vastava sõnavara omandamiseks ja selle kinnistamiseks ning põhjaruannete koostamine; • Probleemisituatsiooni lahendamine: inglise keele kasutamine erialaga seotud situatsioonides; • Suuline esitus presentatsioonitehnikate kohta; Praktiline töö: ärikirjade ja dokumentide koostamine näidise järgi;
Mooduli hindamine	mitmeeristav hindamine
Õppematerjalid	1. Hiemäe, M. (1996). Deutsch im Geschäftsleben Handelskontakte. Tallinn: TEA. 2. Hiemäe, M. (1999). Deutsch im Geschäftsleben Telefongespräche. Tallinn: TEA. 3. Fearn, A., Lévy-Hillerich, D.(2009). Kommunikation in der Wirtschaft. Berlin: Cornelsen Verlag. 4. Becker, N., Braunert, J. (2002) Dialog Beruf Starter. Ismaning: Max Hueber Verlag 5. Gönner, K., Lind, S. (1993) Unsere Wirtschaft. Bad Homburg von der Höhe: Verlag dr. Max Gehlen. 6. Abegg, B. (1997). 100 Briefe Deutsch für Export und Import. Berlin und München: Langenscheidt. 7. Deutsche Welle, online õpik: Marktplatz – Deutsche Sprache in der Wirtschaft, http://www.dw-world.de

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Raamatupidaja“
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	keskhariduse baasil õppija		
Õppevorm	mittestatsionaarne õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
13	Uurimistöö alused	4	Irene Janter, Irina Malkus, Žanna Tsvetkova
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime empiiriliste uurimuste läbiviimisega, kasutades sobivaid uurimismeetodeid.		
Teoreetiline töö	Praktiline töö	Iseseisev töö	E-õpe
20 t	10 t	66 t	8 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
sõnastab uurimistöö eesmärgi ja ülesanded lähtuvalt uurimisteemast ja -probleemist Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 2 iseseisev töö: 20 kokku: 28	<ul style="list-style-type: none"> • valib oma valdkonna uurimisteema ja kirjeldab uurimisprobleemi aktuaalsust, põhjendades oma valikut • põhjendab ülesannete valikut lähtuvalt püstitatud eesmärgist" 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uurimisprobleemi/hüpoteesi ja eesmärgi sõnastamine. 2. Uurimisküsimuste/ülesannete sõnastamine. 	<ul style="list-style-type: none"> • Loeng uurimustöö olemusest, mõistete defineerimisest ja uurimustöö etappidest • Arutelu uurimisteema valimisest, eesmärgi määratlemisest, probleemi püstitamisesest, täpsustamisest ja sõnastamisest • Rühmatöö -uurimusküsimuste/ülesannete sõnastamine lähtuvalt püstitatud eesmärgist, varasemate uurimistulemustega tutvumine 	Mitteeristav
Hindamisülesanne: • Uurimistöö –uurimisteema valiku põhjendus (aktuaalsus, olulisus, praktilisus), uurimistöö eesmärgi, uurimusküsimuste/ uurimisülesannete sõnastamine ja uurimisprobleemi püstitamine			Hindamismeetod: Praktiline töö Arutlus	

Lävend

Hindamisülesanne on esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele.

Iseseisvad tööd

uurimistöö allikate otsimine ja hindamine

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
valib meetodika lähtuvalt uurimistöö probleemist ja eesmärgist Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 2 iseseisev töö: 16 kokku: 22	<ul style="list-style-type: none">• kasutab sobivaid andmekogumise- ja andmeanalüüsi meetodeid vastavalt valitud metoodikale	3. Kvantitatiivsed ja kvalitatiivsed uurimismeetodid 4. Andmekogumise ja -analüüsi meetodid	<ul style="list-style-type: none">• Köitev loeng kvantitatiivse ja kvalitatiivse uurimuse ja omapära kohta, näited eelnevalt läbiviidud uuringutest ja nendes kasutatud metoodikatest• Arutelu uurimismeetodite tüüpide kohta, näited meetodite kasutamist• Rühmatöö - andmete kogumise, töötlemise ja analüüsi planeerimine (milliseid meetodeid millal kasutada, milliseid andmeid ja millises mahus vaja on)• Rühmatöö - küsitluste loomine	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

• Uurimistöö - sobivate uurimismeetodite (andmekogumise ja analüüsi) kasutamine, töö allikatega (elektroniline teabeotsing, allikakriitika ja plagieerimise vältimine)

Hindamismeetod:

Rühmatöö
Arutlus
Uurimustöö

Lävend

Hindamisülesanne on esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigitele hindamiskriteeriumitele.

Iseseisvad tööd

• uurimis meetodika valik või väljatöötamine

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
koostab uurimistöö kava järgides uurimistööle esitatavaid nõudeid	<ul style="list-style-type: none">• koostab uurimistöö kava korrektses eesti keeles, järgides uurimistöö struktuuri,	5. Üürimistöö kava koostamine	<ul style="list-style-type: none">• Loeng uurimistöö tüüpiliste etappidest	Mitteeristav

Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 2 iseseisev töö: 16 e-õpe: 4 kokku: 28	viitamise ja vormistamise nõudeid		<ul style="list-style-type: none"> • Arutelu uurimistöö struktuuri, viitamise ja vormistamise nõuete kohta • Rühmatöö - uurimistöö kava koostamine • Infootsing-informatsiooni kogumis, töötlus ja analüüse
Hindamisülesanne: • Uurimistöö - uurimistöö kava korrektses eesti keeles koostamine, järgides uurimistöö struktuuri, viitamise, vormistamise nõuded		Hindamismeetod: Uurimustöö	
Lävend			
Hindamisülesanne on esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele.			
Iseseisvad tööd			
<ul style="list-style-type: none"> • Teema täpsustamine • Kirjandus ülevaate koostamine 			

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
viib läbi uurimuse vastavalt uurimistöö kavale Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 4 iseseisev töö: 14 e-õpe: 4 kokku: 26	<ul style="list-style-type: none"> • vormistab uurimistöö vastavalt kavale korrektses eesti keeles, järgides kirjalike tööde vormistamise nõudeid • esitleb uurimistöö tulemusi hinnates eesmärgi täitmist 	6. Kirjalike tööde vormistamine 7. Esitluse koostamine	<ul style="list-style-type: none"> • Kõitev loeng uurimistöö läbiviimise kohta • Arutelu uurimise elluviimise ja tulemuste hindamise kohta • Rühmatöö – uurimistöö kokkuvõtte kirjutamine 	Mitteeristav
Hindamisülesanne: • Uurimistöö –kogutud andmete töötlemine, uurimistulemuste tõlgendamine ja analüüs ning uurimustöö vormistamine vastavalt kavale, uurimisaruande kirjutamine, slaidiesitluse ettevalmistamine • Esitlus –uurimistöö kaitsmine		Hindamismeetod: Analüüs Ettekanne/esitlus		
Lävend				
Hindamisülesanne on esitatud õigeaegselt ja lahendatud vastavalt kõigile hindamiskriteeriumitele.				
Iseseisvad tööd				
<ul style="list-style-type: none"> • Uuringute toetamine • Tulemuste analüüs uurimistöö • Esitluse (nt. PowerPoint, Prezi või esitlus Google Docs´i abil) ettevalmistamine 				

Iseseisev töö	<ol style="list-style-type: none"> Allikate otsimine ja hindamine Teema täpsustamine ja töö esialgse kava koostamine Metoodika valik või väljatöötamine Kirjandus ülevaate koostamine
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitteeristavalt ja kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on omandanud kõik õpiväljundid lävendi tasemel. Sooritatud on järgmised tööd teemadel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uurimistöö –uurimisteema valiku põhjendus (aktuaalsus, olulisus, praktilisus), uurimistöö eesmärgi, uurimusküsimuste/ uurimisülesannete sõnastamine ja uurimisprobleemi püstitamine; • Uurimistöö - sobivate uurimismeetodite (andmekogumise ja analüüsi) kasutamine, töö allikatega (elektroniline teabeotsing, allikakriitika ja plagieerimise vältimine); • Uurimistöö - uurimistöö kava korrektse eesti keeles koostamine, järgides uurimistöö struktuuri, viitamise, vormistamise nõuded; • Uurimistöö –kogutud andmete töötlemine, uurimistulemuste tõlgendamine ja analüüs ning uurimistöö vormistamine vastavalt kavale, uurimisaruande kirjutamine, slaidiesitluse ettevalmistamine; • Esitlus –uurimistöö kaitsmine;
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kiis, K. Õpiobjekt: Uurimuse teemaprojekti koostamine. http://eekteemaprojekt.weebly.com/otildepijuhis.html 2. Uibu, K.(2010). Õpiobjekt: Eesmärk, uurimisküsimus ja hüpotees. (http://dspace.utlib.ee/dspace/bitstream/handle/10062/15086/index.html;jsessionid=E9821A302FB110218634571C82495068) 3. Üunapuu, L. (2012).Õpiobjekt: Valimid kvantitatiivsetes ja kvalitatiivsetes uurimustes. http://dspace.utlib.ee/dspace/bitstream/handle/10062/27764/index.html?sequence=45 4. Linnas, S. (2007). Viitamise ja kasutatud kirjanduse esitamise juhend. Eesti Statistika. http://www.google.ee/urlsa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CgQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.stat.ee%2Fdokumentid%2F31013&ei=f_yJU-2tPMnm7AbKnYH4Bg&usq=AFQjCNHRSSJGpwwdFpiM0krVR7OFqjkoXUw&bv m=bv.67720277,d.bGE 5. Uus, M. (2007). Kvantitatiivsed ja kvalitatiivsed meetodid probleemi kirjeldamiseks ning põhjuste tuvastamiseks probleemi kirjeldamiseks ning põhjuste tuvastamiseks. PRAXIS. http://www.praxis.ee/fileadmin/tarmo/Projektid/Valitsemine_ ja_kodanike%C3%BCchiskond/Poliitikaanalusi_huviruhmade_avalikkuse_kaasamine/Kvantitatiivsed_ ja_kvalitatiivsed_meetodid_Mai_Uus.pdf 6. Roosalu, T., Roosmaa ,E., Pajumetsa, M. (2010). Loengud: Metodoloogia ja meetodid. Tallinna Ülikool. http://www.e-ope.ee/_download/euni_repository/file/1208/Roosalu_Haridussotsioloogia.zip/Roosalu_BeSt%202010%20HSL%20repositooriumisse%5C%20Teema%20%5CBeSt_loeng%20-%20meetodid%20ja%20metoodika.pdf 7. Mitendorf, A. (2009). Õpiobjekt: Kvalitatiivne metoodika. http://www.lvrkk.ee/kristiina/kvali/index.html 8. Mitendorf, A. (2009). Õpiobjekt: Kvantitatiivne metoodika. http://www.lvrkk.ee/kristiina/kvanti/index.html

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Raamatupidaja“
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	keskharidusega õppija		
Õppevorm	mittestatsionaarne õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
14	Ettevalmistus raamatupidaja 5. taseme kutseksamiks	4	Irina Malkus
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud raamatupidaja eriala põhiõpingud		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija kordab ja süstematiseerib eelnevalt omandatud teadmiste süstematiseerimine, et kursuse lõpetanu sooritaks edukalt Raamatupidaja tase 5 kutseksami		
Teoreetiline töö	Praktiline töö	Iseseisev töö	E-õpe
6 t	26 t	60 t	12 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
omab ülevaadet kutseksami läbiviimise korrast, kutse taotlemise korrast ja nõutavatest dokumentidest; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 2 iseseisev töö: 10 kokku: 14	<ul style="list-style-type: none"> • teeb kokkuvõtte kutseksami korraldusest; • täidab kutseksamil osalemiseks vajaliku nõuetekohaselt dokumendid; 	1.Valmistus kutseksamiks Kutseksami kord Raamatupidaja, tase 5 kutseprogramm Kutseksami hindamisstandard Nõutav dokumentatsioon. Dokumentide esitamise juhend	loeng, praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: • Avaldus ning kutsealase kompetentsuse enesehinnang		Hindamismeetod: Praktiline töö		
Lävend				
Avaldus ning kutsealase kompetentsuse enesehinnang täidetud ning nõutavad dokumentide koopiad arvutisse salvestatud.				
Iseseisvad tööd				
<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentide vormistamine 				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
omab ülevaadet kutseeksami finants- ja maksuarvestuse osa ülesehitusega; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 12 iseseisev töö: 26 e-õpe: 6 kokku: 46	<ul style="list-style-type: none"> lahendab raamatupidaja kutseeksami finants-ja maksuarvestuse osa ülesandeid lähtudes kutsestandardi kompetentsidest; 	2. Finants- ja maksuarvestuse ülesanded Majandusarvestust reguleerivad õigusaktid ja juhendid (sh muudatused) Raamatupidaja kutseeetika Majandustehingute dokumenteerimine, kajastamine kontodel ja arvestusregistrites Valuutakursi muutuste mõju finantstulemustele Varude arvestus Põhivara amortisatsiooni arvestus Omakapitali arvestus Tulude arvestus Bilansi ja kasumiaruande koostamine Töötasu arvestus Maksuarvestus (Erisoodustused, kingitused, annetused, vastuvõtukulud, käibemaks)	arutelu, näidisülesannete lahendamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: <ul style="list-style-type: none"> Testide ja praktiliste ülesannete lahendamine 			Hindamismeetod: Praktiline töö Test	
Lävend				
Testid ja ülesanded on sooritatud lävendi tasemel (vähemalt 65% tulemusele)				
Iseseisvad tööd				
<ul style="list-style-type: none"> Enesekontrollitsetide lahendamine, praktiline ülesanne 				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
omab ülevaadet kutseeksami juhtimisarvestuse osa ülesehitusega; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 12 iseseisev töö: 24 e-õpe: 6 kokku: 44	<ul style="list-style-type: none"> lahendab raamatupidaja kutseeksami juhtimisarvestuse osa ülesandeid lähtudes kutsestandardi kompetentsidest; 	3. Juhtimisarvestuse ülesanded Kuluarvestus Eelarvestamine Finantsanalüüs	arutelu, näidisülesannete lahendamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: <ul style="list-style-type: none"> Testide ja praktiliste ülesannete lahendamine 			Hindamismeetod: Praktiline töö Test	
Lävend				
Testid ja ülesanded on sooritatud lävendi tasemel (vähemalt 65% tulemusele)				

Iseseisvad tööd

- Enesekontrollitsetide lahendamine, praktiline ülesanne

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt ja kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on omandanud kõik õpiväljundid lävendi ning sooritanud kõik hindelised tööd vähemalt lävendi tasemel
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	e-õppe materjalid (Moodle kursustele registreerunutele) 1. Lehte Alver, Jaan Alver. Finantsarvestus, Tallinn, Deebet, 2017 2. Nikitina-Kalamäe, M. Finantsarvestuse aluste ülesannete kogu. Tallinn: Deebet 2017 3. Tikk J. Finantsarvestus. Tallinn: 2016 4. Keskküla, J., Finants- ja maksuarvestus. Tallinn, 2020 5. Keskküla, J., Finants- ja maksuarvestuse töövihik I osa. Tallinn, 2020 6. Keskküla, J., Maksuarvestuse ülesannete kogu. Tallinn, 2018 7. Raamatupidamise seadus. https://www.riigiteataja.ee/akt/125052012016 8. Raamatupidamise Toimkonna Juhendid https://www.rahandusministeerium.ee/et/easb/aruandluskorraldus 9. Maksu- ja tolliamet www.emta.ee 10. Jaan Alver, Lauri Reinberg. Juhtimisarvestus. Tallinn, Deebet, 2002 11. Sander Karu, Villu Zirnask. Eelarvestamine – üks strateegilise controllingu juurutamise eeldusi organisatsioonis. Rafiko. Tartu, 2004 12. Sander Karu. Kulude juhtimine ja arvestus tulemuslikkusele suunatud organisatsioonis, I osa. Rafiko, 2008 13. Sander Karu, Raili Kuusik, Kertu Lääts. 70 kulude juhtimise ja arvestuse ülesannet. Rafiko, 2010 14. https://www.erk.ee/images/Dokumendid/Kutseksamid/DOKUMENDID-KORRAD/Raamatupidajate_Kutseksami_kord_09092020.pdf 15. Kutseksami hindamisstandard https://www.erk.ee/images/Dokumendid/Kutseksamid/Hindamisstandardid/HS_raamatupidaja%20tase%205%20kinnitatud%2022.05.2013pdf.pdf